

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:

VÉSZI JÓZSEF

Felelős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.

Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A hannoveri visszhang.

Budapest, augusztus 24.

(K.) Olvassák el a magyar kereskedők azokat a beszédeket és határozati javaslatokat, melyek a német kereskedők és iparosok országos szövetségének most tanácskozó közgyűlésén Hannoverben elhangzottak. Azt fogják hinni, hogy a tihanyi hegyek átsiklottak Hannoverbe s azok most a magyar kereskedők panaszait, a magyar kereskedők határozati javaslatait verik vissza. A közgyűlés első napját jóformán csak a fogyasztási szövetkezetek kérdése töltötte ki. Hessenből, Waldeckből, Kasselből, Lipcséből, Hannoverből és mindenfelől özönével hozták a delegátusok a panaszokat, hogy a fogyasztási szövetkezetek a kiskereskedők és kisiparosok egzisztenciáját lefejezik, de azért maguk mégsem tudnak meggyökeresni. Egy egész foglalkozást kiírtanak, de amely komolyan pótolhatná, másik foglalkozást helyébe teremteni nem tudnak. S a német delegátusok szóval és írásban, külön és együtt mind csak azt hangoztatták, hogy fogyasztási szövetkezetekre csak az állam adhasson iparengedélyt, csakis ott, ahol a szövetkezetek felállításának szüksége igazolva van, és csak akkor, ha az engedély megadását az illetékes kamarák is helyeslik. Mindezt a német kereskedők országos szövetsége egyhangu-

lag fogadta el s a magyar kereskedők országos egyesülése szívesen írta alá. Mert ezek az ő panaszai, ezek az ő kívánságai. Éppen csak az a különbség, hogy a magyar kereskedők még a fogyasztási szövetkezetekben meglapuló politikai és felekezeti céltzatokra is kénytelenek hivatkozni.

Hannoverben vagy Budapesten: ugyanaz a kereskedők panaszja. S ha nálunk még hivatkozhatnak arra, hogy a szövetkezetek nem forrhattak ki, nem dobhatták ki magukból a salakot, nem nyesegethették le maguk a természetes elfajulásokat, nos hát a nagy Németországban még az a kifogás is elesik, hogy a szövetkezetek még nagyon fiatalok. Ott a szövetkezetek öregebbek s a hibáik is öregebbek. Ugy kell tehát lennie, hogy a fogyasztási szövetkezetek mai szervezetükben nem olyan konkurrensai a kiskereskedőknek, melyek a fogyasztó-közönség érdekeit istápolják, hanem valami kereskedelmi árvizféle, mely a kiskereskedőket kiönti ugyan, de maga sem maradhat meg. Jön, pusztít és lefolyik. De a fogyasztó-közönség az árviz után nincs jobb helyzetben, mint volt előtte. A kiskereskedőtől, ha talán nem tetszett neki, megszabadul ugyan, de a fogyasztási szövetkezetet sem élvezheti, mert az vagy jobb akar lenni s akkor föltétlenül megésszik a kiskereskedő költségeinél

jóval tetemesebb kiadások, vagy felhasználja azt a körülményt, hogy konkurrensait megölte s egyedül maradván a piacon, a fogyasztók rovására szerzi meg nagyobb regiejét, amely esetben pedig alighanem öt fogják agyonütni a fogyasztók. Semmi esetre sem következhetik azonban olyan fordulat, mely a fogyasztónak volna jobb. A kiskereskedő, aki maga a gazda, a segéd és az inas, még kikereseshette szűkös egzisztenciájának szükségleteit, de a fogyasztási szövetkezet, akármilyen puritán alapon rendezkednék is be, elkerülhetetlenül nagyobb költséggel kénytelen dolgozni s vagy összeroppan, vagy a fogyasztót kell megsarcolni. A kereskedelem terén a szövetkezet ilyen körülmények között nem szabályozást és nem védőgátat jelent, hanem egy mesterségesen támasztott árvizet, mely csak pusztít, de még a jövő számára sem termékenyít.

Sehol a világon, Magyarországon se mondja senki, hogy a szövetkezeti eszme nem volna szép, nem volna üdvös. De ime a nagy Németország is hirdeti, hogy az egészséges versenyt csakis egyenlő föltételek mellett lehet szabályozni s ha a szövetkezet a kiskereskedőt akarja versényével mörésre tanítani, akkor ne olyan föltételeket kilincseljen ki, melyek mellett maga sem állhat meg huzamosabb ideig, hanem vegye kezébe a ceruzát, számita ki, mennyi-

TÁRCA.

Hogy mulatott Kupak András.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Nőgrádi László.

Kupak András híres ember, nem csak olyan talmi, mint sok más, mert ökelme már királyt is látott cserepes portáján. Igaz, hogy ez a király csak egy árva színész-trupp éhes hős-szerelmese volt, de hát ez már mindég. Szóval, Kupak András híres ember, gazdag ember, nincs Hegy-megen nála külön. Portája cserepes, lova négy. De hát az effajta gazdaembernek is megcsappan néha a garasa. Ez okból vitte el a Marcsa csikót is vásárra Kupak uram. Pedig a Marcsa olyan egy csikó volt, amilyen hét vármegyében nem terem. Módos, ringós, hajlós, akár egy kisasszony. Nem is akármint, hanem egyenest hercegisasszony.

Felkantározta Kupak uram, amint illet s mellé csapván még a Madár lovat, ennek hátára pattant s jámbor szándékkal megindult Batyi felé.

— Négy százast csak kapok Marcsáé, — hánytorgatta lelkében, — igen szorongatnak az adór is, no meg egy darabka földet is szeretnék venni. Telik a négy százastól, — mondta örömmel.

De hát mégse telt, mert, amint eladta a Marcsát, oly szomorúság vett erőt szívében, hogy nem állhatta meg ital nélkül. Az ital pedig gyöngyöze vala Kupak uramnak, ha egyszer elkezdte.

Ott találta már a szellős sátor alatt Göres Péter urat is, aki a híres Rózsa tehenének bornyát adta el. Ez a bornyó is olyan híres szép volt, akár egy hercegisasszony, hát Göres uram is neki-busult egy kisit.

Paroláztak s panaszba kezdtek.

— Akár a szívem szakították volna ki, — mondta Kupak uram.

— Se kezem, se lábam, mótta a bornyut eladtam, — válaszolt Göres uram.

— Mi egy bornyó?

— Mi egy csikó?

— A bornyut az anyja neveli, de a csikót én neveltem.

— Mégse kend vót az apja.

— De az anyja én vótam.

Ki tudja, mire fordul a szó, ha közbe nem jön a hosszunyaku üveg. Erre aztán inni kellett.

— Kend is bus, én is bus — mondta Göres és kocintottak.

A bortól még nehezebb lett a szívök.

— Ugy tapasztalom, hogy még nehezebb a szívem — mondta Kupak a negyedik üveg után.

— Itt rugdalózik a Marcsa még most is a szívemen. Nem mossa le ezt a bor.

— Ennyi nem, de több hátha — szölt Göres.

Ujra fordult a pohár s csakugyan oszladozni kezdett a bő lelkökről.

— Kend mekedik — mondta Kupak — csak neveled még olyan csikót, mint a Marcsa vót.

— Szó sincs róla, de az én bornyum se az utolsó vót. Bolond, aki busul.

— Bolond ám. Ide cigány!

— Én is fizetem — rikkantott Göres.

— Nekem hegedül most — erősködött Kupak.

És ki tudja, mire megy a dolog, ha meg nem érkezik a Savanyu Miska bandája. Erre ozt hallgatni kellett.

Hallgattak, mert igen szépen eregette a nótát a banda. Ugy szölt, mintha angyalok énekelnének, vagy ettől is szöbben.

— Akárcsak a Marcsa nyeretene — mondta Kupak.

— Mintha csak a bornyum bögne — szölt Göres.

— Ide a fülembö — ordította Kupak.

Nem tetszett a dolog Göresnek, de hát türte mégis, mert a bor még nem kapott benne erőre.

Kupak uram már halkan nótázott is s nagy, bütykös ujjával verte a taktust, mikor egyszerre csak beleordit Göres a nótába:

— Nem hallok semmit.

Oda se Kupak uram, tovább dudolt s már nemcsak a taktust verte, hanem bokázott is. Nagyot csap erre az asztalra Göres, csak úgy táncolnak az üvegek.

— Ha mondom, nem hallok — kiáltja.

— Aki fizet, azé a nóta. Huzd — mondja Kupak s ő is ugyancsak csapdossa az asztalt.

— Hát nekem tán nincs pénzem? — förmed fel Göres.

— Mi egy borjú? — csufolódik Kupak.

— Mi egy csikó, több sincs — ver vissza Göres.

Már ez nagy szó. Ember ember hátán áll a sátor körül, de talán az egész vásár hallja, hogy

ből lehet becsületesen megélni, s aztán versenyezzen a kiskereskedővel, hogy ki tudja a fogyasztót jobban, olcsóbban és tisztességesebben kiszolgálni. Ez olyan verseny lesz, mely a fogyasztónak is jó, a versenyzőknek is jó. S ha akkor az stülne ki, hogy a kiskereskedők eladdig kizsárolták a fogyasztót, ám pusztuljanak. Megmaradnak majd a szövetkezetek és pótolni fogják őket. De ami most folyik, az nem verseny, az hadjárat. Trösztök szoktak így alakulni, hogy egy pár évig ráfizetnek, de megölnek minden konkurenciát s majd azután utólag megveszik a közönségen az irtó hadjárat költségeit is. De a fogyasztási szövetkezetek apostolai a trösztöket erkölesteleneknek szokták mondani. Mégis úgy veszik fel a versenyt a kiskereskedőkkel, hogy azokat tönkretégyék s maguk mégsem fognak boldogulhatni, hacsak úgy nem, hogy majd utólag vetik ki a sarcot, mikor már versenytárs nélkül maradtak a piacon. Ha pedig a kiskereskedők esetleg tovább bírják, semmint a szövetkezeti apostolok remélik, akkor a két vadállat felfalta egymást s a publikumnak nem marad egyéb, mint a csontjaik. Azokon és a tanulságon aztán rágódhatik.

Arra a munkára, melyet a kiskereskedő végez, a fogyasztónak szüksége van. A munkára és nem a kiskereskedőre. Hogy azt a munkát ki végzi, egészen mindegy. De valakinek végeznie kell. A mai hadjárat mellett azonban éppen az forog veszályban, hogy lesz-e, aki a munkát végezze. A kiskereskedő elpusztul, a szövetkezet nem állhat meg. S az már igazán nem valószínű, hogy az így kiirtott foglalkozásban elegendő csábítóerő volna, mely újabb erő-

ket, újabb vállalkozókat csalogatna a kiskereskedői pályára. Kiskereskedőnek lenni nem éppen magasztos hivatás és egy irtó hadjárat után meg éppen nem hiszszük, hogy ezrivel tódulna az ifjuság erre a pályára. Pedig hát kell a kiskereskedő. Hiszen annyira kell, hogy most a szövetkezetekben még a pap is, a tanító is, a harangozó is kénytelen a pult mögé állani. Azért talán mégis csak jó lesz, hogy, ha a saját kiskereskedőinket már nem, de a hannoveri visszhangot igenis figyelemre méltóztatunk méltatni...

BELFÖLD

Magyar hadbíró-jelöltek. Rövid idő kérdése, hogy a katonai büntetőtörvény reformját az osztrák és a magyar parlament elé terjesztik. A régen várt reform tudvalevőleg a szóbeliségen és közvetlenségen alapszik és számot vet azokkal a nemzeti követelésekkel, amelyeknek teljesítéséről a magyar kormány biztosította a képviselőházzal. A reformnak ez az iránya szükségessé teszi a magyarul tudó hadbírák számának jelentékeny szaporítását. Erről kíván gondoskodni a közoktatásügyi miniszternek alábbi nagyérdéki felhívása, amelyet a hadügyminiszter megkeresésére intézett valamennyi egyetem és más főiskola jogi fakultásaihoz:

A közös hadsereg hadbíróágánál olyanok részére, akik hivatásos hadbírókká való kiképzetésük céljából hadbíróági gyakorlatra kívánnak lépni, a császári és királyi közös hadügyminiszter ur által az 1903. évi április hónapban közzétett pályázat alapján évi 1200 koronából álló és 400 korona pótlékkal egybekötött segélydíjak kerülnek adományozás alá. Az említett gyakorlatra olyan tényleges szolgálatban, vagy azon kívül álló katonák becsajátatnak, akik tényleges szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek, katonai szolgálatra alkalmasak és bírói, illetve Magyarországon a jogtudományi állami vizsgálat letételéről bizonyítványt tud-

nak felmutatni. Egyebekben a közös hadügyminisztériumhoz intézendő kérvények a császári és királyi hadbíróági szervezeti szabályzat XI. fejezete értelmében szerelendők fel és szolgálati uton nyújtandók be.

A császári és királyi közös hadügyminiszter ur különös sulyt kíván helyezni arra, hogy elegendő számu, a magyar nyelvet tökéletesen bírő hadbíró-jelölt képeztessek ki, anél is inkább, mert a magyar delegációnak 1904-ik évi határozata a magyar nyelvet bírő hadbírók számának szaporítását a nevezett miniszter urnak figyelmébe ajánlotta.

Ennélfogva, hivatkozással a mult évben közzétett pályázatra, oly kézzel fordult a valóság- és közoktatásügyi miniszter urhoz, közölné az érdekelt főiskolákkal, hogy hadbíró-jelöltekül olyanok is felvétetnek, akik egyéb előfeltételeknek ugyan megfelelnek, a cs. és kir. hadsereg szolgálati nyelvénél azonban nincsenek teljes birtokában, mégis róluk feltételezhető, hogy e nyelvet gyakorlatuk folyamán teljesen el fogják sajátítani.

Erről a hadbíró-jelöltekékat alkalmaztatni kívánó jogvégett ifjak oly hozzáadással értesítettnek, hogy a folyó évben nem is fog ezen állásokra általános pályázat hirdettetni, mert *aztallal csakis a magyar nyelvet teljesen bírő hadbíró-jelöltek felvétele van terbe véve. A magyar nyelvet tökéletesen bírő hadbíró-jelöltek azonban minél nagyobb számban fognak felvétetni és pedig úgy, hogy szolgálatba lépésük után számukra az évi 1200 koronából álló és 400 korona pótlékkal egybekötött segély is azonnal folyósíttatni fog.*

A kereskedelmi szerződések. Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy *Szűgyény-Marich* László berlini nagykövetség legutóbb Berlinben közölt gróf *Bülow* birodalmi kancellárral, hogy az Olaszországgal folyó kereskedelmi szerződéses tárgyalások elhúzódása miatt Ausztria-Magyarország Németországgal csak szeptember végével indíthatja meg a tárgyalásokat. Mikor gróf *Bülow* erről jelentést tett *Vilmos* császárnak, a császár azt a kívánságát fejezte ki, bárha a kereskedelmi szerződés Ausztria-Magyarország és Németország közt mentől hamarabb létrejönne.

több csikaja nincs. Micsoda nyomorult embernek gondolják őt. Egy Kupakot, akivel parolát vált még az alispán is, a főispán is (legkivált követválasztáskor). És ki mondja ezt neki, ez a Göres Péter, aki alig egy tinócskát hogy ki birt nevelni! Az ilyen beszédet csak nem lehet úgy hagyni. De erre nincs törvény, nincs fiskális, se jegyző, se bíró el nem igazíthatja. Itt magának az embernek kell bírónak lenni, mert különben benne marad világ csufjára a sárban.

— Hogy énnekem több csikóm sines? — mondja Kupak s lekaparás a csizmaszárhoz. Ott a cifranyelű kése. Gyönyörű egy jószág: szép is, éles is, esztendeje vette. Ez majd igazságot teszzen. Kaparás, kaparás, aztán csak egyet gondol, benyul a kebelébe, kihuzza a nagy vörös pénztárcát s kivágja az asztalra. Nagyon puffan a tárcsa pohos oldala. Látszik, nem üres. Most már jókedvű Kupak: hejehujáz, tapsol nagy, kerges tenyerével, koppangat a csizmájával. Gondolja, megpukkad Göres, benne marad a sárban, mert imhol, négy százás pihen a bugyellárisban, az övében meg legfőljebb ha egyecske.

— Most már huzzad, cigány. — kiáltotta meglepődötten Kupak — ne törődj, ha hallja-e valaki, vagy se. Hej, haj enyim a nóta!

Göres is kivágta a piros bugyellárist s vadul forgatta szemét Kupak felé. Elővesz egy ropogós tiszet, összegöngyöli, behajítja a pohárba, bort tölt rá, aztán odakinálja a primásnak.

— Idd ki.

— Ácsi — kiáltja Kupak — előbb nyelj. Imhol a bugyelláris, nyeld le, de lenyeld, azt igyál.

Vigyorog a cigány, tájja is a száját, de hát menykő nagy az a bugyelláris. Cethal kell ide, nem Jónás.

Belátja Göres, hogy ennél már többet nem

tehet. Kihuzza a pohárból az elázott bankót, visszanyomja a bugyellárisba, azt parolára nyújtja Kupak uramnak a kezét.

— Lepilájt kend, de kutyául — mondja.

Tetszik Kupak uramnak a szó, a meghunyászkodás, kidüllesztli mellét s nagy meglepődéssel mondja:

— Lám, hogy mégis enyim a nóta.

Belecsap a Göres tenyerébe s most már szent a béke. Koccintanak is, ölelkeznek is, csókolóznak is annak rendje s módja szerint.

— Ne mulkkanjon kend — mondja Göresnek — nem ért kend ahhoz, hogy mulat az igazi magyar. Lássa kend.

Nagyt kurjant Kupak s kiperdül a sátor közepére. Egy ideig forog, hogy szinte alig látszik, aztán megáll, mint a cövek.

— Hét szál gyertyát az asztalra — kiáltja. — Hét üveg bort mellé, hét menyecsket az ölemben.

Menyecske egy szál sem akadt, nemhogy hét, ezért aztán nekivadult Kupak uram. Mindent lesöpör az asztalról. Ujra hozat, újra pusztít, de közbe íszik is, táncol is. Reng a föld, ropog a sok üveg nagy patkós eszímája alatt. Oszlik a vásár, ritkul a nép, mert este az idő, de Kupak uramnak még nincs este. Ha egy kicsit megcsitul, újra kezdi megint. Teleragasztva már a cigányok képe szép rózsaszínű bankókkal, merő boráradat a sátor földje. Nem tudni, ki ázott el jobban, ember-e vagy a föld. De gondol is most erre Kupak. Nagyon lelohadt már a pohos bugyelláris. Ezt se bánja.

— Leszedem a csillagokat, szétverem a vásárt. Emberfia ne kerüljön a szemem elé, mer hát jaj annak.

Kiabál, veri a mellét, ugrál Kupak uram.

Csakugyan olyan, mintha egy roppantással szét akarná morzsolni a világot. Most már dugós üvegből ivott. Ugy hordták fel neki nyalábostól. Egy fognyomásra harapta le az üveg fejét s még csak nem is kortyantott, mikor leöntötte az italt.

— Megyek, — ordította — megyek, meg-ezem a világot. Egy pár üveget maga elé vágott s kirohant a lakonyhából.

Éjszaka volt már, tele csillaggal az ég. És felnézett a csillagos égre Kupak uram. Felnézett, hosszan nézett és megcsapta lelkét a magyar égről lesugárzó bánat. Nem vetett le egy csillagot se, nem ett meg senkit, nem felejtette sompolygott vissza mulató-asztalához. Levágta nagy testét a lócára, marokra fogta kurta pipáját (pedig tenger szivar hevert a borpoccolás asztalon), elővette a sallangos zacskót, megtölte belőle csendesekesen s félkönyökre eresztve fejét, olyant kurjantott, hogy még a poharak is összekoccantak bele.

II.

— Nagy az én szívem bánata — sóhajtott Göres felé.

— Tán a Marcsa miatt?

— Oda se, mi az a magyarnak... Ron-gyos csikó! Más az én szívem nagy bánata — dörmögte s rovátkás arcán le-leperdült egy kövér könnyü.

Szomoruan szült a nóta, a cigány-nóta és sokáig hallgatott Kupak uram. Csak ivott és nézett kifelé a csillagos éjszakába. Göres is hallgatott, de aztán megkockáztatta a kérdést:

— Tán-tán a Zsuzsójától fél kend?

— Hogy én? Adta asszonya... hát a világtól. — Meglóbázta hatalmas öklét. — Huj,

Egyházkerületi gyűlés. Pozsonyból táv-iratozók: A dunáninneni ágostai evangélikus egyházkerület ma megkezdte közgyűlését a liecum tornateremben. *Laszlkáry Gyula* főrendiházi tag és *Baltik Frigyes* püspök elnökölték. A jelenlevők között van *Láng Lajos* pozsonyi esperességi felügyelő is.

Laszlkáry Gyula kerületi felügyelő elnöki megnyitójában kiemelte az 1848: XX. t.-c. végrehajtása emlékeiről aktuális fontosságát. Az erre vonatkozó ünnélméltatást — ugymond — gróf *Tisza István* mint az országos bizottság jegyzője annak idején meggyőző alapossggal megszerkesztette, ennél fogva remélhető, hogy mint kormányelnök saját elábratásának álláspontjával szemben lehető előzékeny magatartást fog tanusítani. Sajnálatlaltal konstátálja, hogy az egyházpolitikai reformok életbe léptetése óta az *evangélikusok lélekszámban vesztének.* Az 1868: III. t.-c. *restitúciója* vagy *hasznosító intézkedés meghozatala kívánatos.* (Élénk helyeslés.) A felekezeti közti viszony érintésénél az elnök *XIII. Leó* pápáról mint nagy diplomata-ról emlékszik meg. Az utóda *X. Pius* inkább a rideg következettség álláspontját képviseli, miből valószínűleg európaszerte bizonyos harcias állapotok fognak kiterjedni. Ez a protestánsokra magában véve nem baj, mert a protestantizmus élte-éléle elemé a küzdelem. A hitoktatás ügyének rendezését fedezteté hiján ma sem lehet fogantatítani. Ez is csak az 1848: XX. t.-c. végrehajtásától remélhető.

Baltik püspök hasonló szellemű évi jelentésének tudomásulvétele után *Baksay Sándor* t. püspökké való megválasztásához üdvözölték.

Azután a közgyűlés *Hlavács Milán* segédlelkész ügyével foglalkozott, aki kohanodói állásáról panszálv üzemek miatt fegyelmező elmozdított, de a miavai hitköztség hasonló állásban megválasztotta. *Hlavács* az állást el is foglalta, de nem sokára *Baltik Frigyes* püspök kanonik vizitációt tartott Miaván, amikor *Hlavács* a püspökkel szemben tiszteletlenül viselkedett és a híveket engedetlenségre izgatta. A kerületi elnökség e miatt ez állásából is elmozdította. A miavaiak a püspök határozata ellen a közgyűléshez felébezték, kérésén *Hlavács* hivatalba való visszahelyezését. A felebeszők álláspontját dr. *Marhovic* vágujheji orvos védté. A tárgyhoz a közgyűlés több tagja szólott. Ezután *Láng Lajos* nagyhatású beszédben bizonyította, hogy a közgyűlés köteletségmiasztást követett volna el, ha a fennforgó esetben fegyelmi jogával a legszigorubban nem élt volna, mert a felsőbb tisztelete egyházi szervezetben a rendnek legnagyobb garanciája. A közgyűlés *Láng* beszédének hatása alatt csaknem egyhangu-

lag magáévá tette az elnökség álláspontját és a miavaiak felebeztését elutasította.

KÜLFÖLD

A cárevics keresztelője.

Budapest, augusztus 24.

Minden nagyobb szerű pompa nélkül, illőn az orosz udvar nyomott hangulatához, ment ma végre a várva-várt cárevicsnek, *Alexei Nykolajevics* nagyhercegnek keresztelője. És a boldog cár e napot Oroszország népére nézve nevezetessé tette azzal is, hogy most bocsátotta ki *kegyelmi manifesztumát.* A reményeket, amelyek az orosz intelligencia e kegyelmi manifesztumhoz fűzött, a szabadelvű elemek várakozásait a cár e manifesztuma azonban nem váltja be. Sok pontban a mai manifesztum még a mérsékelt konzervatívoknál is csalódást keltett.

A manifesztum leghumánusabb intézkedése a testi fenytők eltörlése, amely szegényfoltja volt eddig az orosz igazságszolgáltatásnak. Gondoskodni kívánt a cár a nyomorogó parasztlakosság anyagi helyzetéről is és különböző intézkedésekkel akarja lehetővé tenni a politikai büntetések és elítéltek javítását. Nem feledkezett meg a cár a finnekről és a zsidókról sem, de nekik sem nyújt annyit, ami lecsillapítani volna alkalmas a finnek általános elégtelenségét és megkönnyítenéméleg a zaklatott zsidók helyzetét. Sőt éppen ma teszik közzé a cár napiranasát, amely az utolsó csapat méri a finn hadsereg, megszüntette a finnországi katonai kerületet és beolvastva azt a péterváriába. A manifesztum utolsó pontjában a keletázsiai határen esélettek családjáról ígér gondoskodást a hatalmas cár. Ebben ugyan semmi meglepő nincs, mert az orosz vöröskeresztnek erre a célra mindössze nyolcezer rubelje van.

A cár hosszú manifesztuma tehát Orosz-
szág füledt politikai légkörét nem fogja megváltoztatni. A testi fenytők eltörlésén kívül nincs benne semmi, ami azzal biztatna, hogy a cár mérhetetlen birodalmában végre fel fog viradni a szabadság és az emberi jogok éltető napfénye.

Pétervár, augusztus 24.

Ma dében volt a péterhoi palota templo-

mában *Alexei* trónörökös-nagyherceg keresztelője. A császári nyolcfogatu díszhintó előtt huszár- és kozáksapat lovagolt. A menetben résztvett a cár, az övezgye cárné, a görög királyné, a mecklenburg-schwerini nagyhercegné, *Henrik* porosz herceg, *Battenberg* Henrik hercege és a császári ház tagjai. Miután a *metro-polita* megáldoztatta az újszülöttet, a cár feldíszítette őt az *András-renddel.* Harangzugás és háromszáz ágyulövés hirdette *Peterhofban* és a két székvárosban a keresztelés megtörténtét. Mialatt a trónörökös ünnepies menetben visszavitték, a felségek fogadták a teljes számban megjelent diplomáciai kar, az udvar és a méltóságok szerencsekívánatait. A jelenlevőknek reggelit szolgáltak fel. *Peterhof* és a székvárosok ünnepi díszitölttek.

Pétervár, augusztus 24.

(Az orosz távirati ügynökség jelentése.)
Miklós cár *Alexei* trónörökös-nagyherceg születése alkalmából kegyelmi manifesztumot bocsátott ki. A manifesztum elrendeli:

A testi fenytők a parasztlakosságra, valamint a hadsereg és a hajóhad tagjaira nézve, ahol ismételt köteletség-szegések esetén még alkalmaztatott, eltörlötték.

Minden parasztlakosságokból, gazdasági adókból és más illetekből eredő hátraléka engedtetik és a lakosság felmentetik a rossz termések idején ellátás céljára adott kölcsönök visszafizetésétől. Azonkívül elengednek különböző pénzbüntetések.

Vétségek, amelyek pénzbüntetéssel, elzárással vagy várfogsággal jogkövetkezmények nélkül büntetnek, büntetlenek maradnak, ha a trónörökös születésnapján az eljárást még bíróság nem tett folyamatba vagy ha a bírói ítéletet még nem hozták meg.

Politikai büntetéseket, akik jó magaviselet által tüntették ki magukat, a büntetés idejének letelte után az igazságügyminiszter ajánlatára visszanyerhetik polgári jogaikat.

Politikai büntetettek, amelyek a trónörökös születésétől visszafelé számítva 15 éven át ismeretlenek maradtak, átadnak a feledésnek.

Politikai büntetettek, akik külföldre menekültek és hazájukba visszatérni óhajtanak, a belügyminiszter útján erre engedélyt kérhetnek.

A finneknek minden 1904. január 1—14 ig

de szalmaember kend! — kiáltotta. Megint elhallgatott s most már a pusztai földet nézte. Egy könnyesepp odapördült az asztalra. Kupak uram, mintha kigyó csipete volna meg, felordított:

— Hát a hazafini bánat mardossa a szívem kellős közepét, mer látom, pusztul a magyar.

Göres bólintott, hogy úgy igaz, amint monda vagyon.

— Hát hogyne fájna a szívem, mikor ezt látom? — Mélyen lehajtja a fejét, csak úgy reng a nagy indulattól. Göres is sóhajtozik, bütykös ujjával dobol az asztalon s ugyanezak rágja a szivarját.

— Mer hát nekünk fityűl a német, — csapja fel fejét Kupak uram — mink meg táncolunk. Huzd azt a nótát, hogy... Nagyot kurjant a nótába Kupak, kacag is, csikorgatja is a fogát, mert szörnyen tetszik a nóta.

— Ez a nóta, Göres uram, — énekelje csak kend is.

Közelebb áll a cigány s úgy énekel mély, boros hangon Kupak uram, Göres uram.

— Fel kend a némettől? — kérdi hirtelen Görestől.

— Nem én.

— Hát a némettől?

— Attól se.

— De még én se, — mondja Kupak nagy önérzettel. — Ha vóna itt egy fia német, huj!...

És épp akkor lép be a sátorba egy oláh dudás. Egész nap gajdolt, fujta ócska szerszámán a nótát, hát fáradt nagyon. A másik asztalhoz telepszik. Szomjasan nézeget túlmanra, hol csak egy folyik a bor.

Kupak uram földhöz vágja a pipáját, szivar fog a szájában s nagymérgesen fujja a másik asztal felé a füstöt.

— Lássá, ott a német, hát nem be mert gyönni? No, de... sugja Göresnek.

Az oláh eszbe nem veszi a felője szálló veszedelmes pillantásokat. Marokra fogja zsíros zacskóját s mosolyog. Jó keresete volt, mert nincs több ilyen néciója a világnak, mint a magyar, megél itt e földön még az oláh dudás is, csak a magyar nem tud megéni.

Kupak uramat bosszantotta az oláh (kit ökolne németnek nézett) nemtörődömsége.

— Héj, — kurjantott át hozzá — te német.

Odase az oláh, hisz nem német ő.

— Huj, — süvít Kupak uram s egy rugással felökve az asztalt, odaugrik az oláh elé.

— Az vagy-e? — toporzokolt Kupak uram. Levágja két kabátját, föltüri ingét, ökolbe fogja keze buzogányát. — No, aki adta nimetje, most megbirkózik veled.

A dudás csak nézte a Kupak uram készülődését, eleinte azt hitte, hogy csak tréfálni akar vele, de mikor már a nyaka körül kaparászott a Kupak uram izmos ujjá, látta, hogy fele se tréfa a dolognak.

— No hát győz-se, te híres nimet, — sürgetőzött Kupak.

Dehogy gyött szegény, mit csinált volna ő Kupak urammal, az asztal alá bujt.

Kupak uram haragja lelehadt.

— Nem mondtam mindég is, hogy kutya a nimet, lám ez is az asztal alá bujt. Gyere ki szegény nimet, nem bántalak.

Ugy csalogatja médes szóval, de alig hogy ki mer mászni a dudás.

Kupak uram szétveti előtte a lábát, kidülleszi a mellét s nagy megvetősen néz rá.

— Hát ilyen az a híres kétszasos? — böl-

döste a szót foghegyről. — No, ne félj. Hogy az a micsoda ott a kezedebe? — mondta s nagyot bökött a dudába, hogy menten kiszakadt.

Jajgatott a kárvallott ember, de aztán meg nevetőre vált a szája, mikor Kupak uram bankóval ragasztotta be a lyukat.

— Idadod-e ezér? — kérdezte, másik bankót tartva a dudás felé. Az meg biccentette, hogy oda.

— Bort bele! — ordította s ugy lett. — No, most igyál! Ha meg ittál, táncolj.

Hogy ne itt, hogy ne táncolt volna a dudás. Kupak uram fityűlte azt a híres nótát a németről s ugy kacagott utána, hogy majd szétvette a sátort.

Göres uram már pislálolt, mert hajnal felé sántikált az idő, oda is szolt Kupaknak:

— Ugy látom, hogy virrad, elég is vót tántám.

— Várjon kend, most gyön a végi. Hogy tudja meg a nimet, mi a magyar. Hogy ez a sátor? — kiáltotta Kupak.

— Egy százas.

— No most nimet, aki lelked van, veled törröm össze.

De már erre szélnek eredt a dudás. Kupak uram pedig csak állott s nézett utána a hajnalodó éjszakába. Nézett sokáig, aztán felmordult erős melléből dörgő hangja:

— No lám, hogy elszaladt, pedig nem akartam bántani, csak rájlesztettem. Hát ilyen a nimet, de legalább meglátta a boldogtalan, hogy mulat egy igazi magyar, Kupak András. Mert hát az a nevem ugy-e. Huzzatok akkor azt a nótát, hogy... mondta a cigánynak s vesztüül kezdett táncolni.

esédékes és a trónörökös születésekor még le nem fizetett illeték- és földadójátalálkait, továbbá a készpénzben, gabonában vagy lisztben adott kölcsönök ¼ részét elengedik. Finnország saját eszékből 3 millió márkából érinthetetlen alapot alkothatnak a földnélküliek szükségeire.

A falusi vagy városi községekre a katonai sorozó-hatóságok tagjai válsztásának elmulasztása miatt 1902. és 1903. évben kivetett és eddig még be nem hajtott pénzbüntetések elengedik.

Finnországiaknak, akik az országot engedelm nélkül hagyták el, megengedik, hogy a folyó évi folyamán visszatérjenek. Katonai szökevények hazatérésük után tartoznak rögtön önként jelentkezni. Finnországiak, akik kivonták magukat a katonai kötelezettségek alól, *büntetlenül maradnak*, ha a trónörökös születésétől számított három hónap alatt a nem hajtott pénzbüntetésüket elengedik.

Vétségek, lopást, rablást és sikkasztást kivéve, *nem esnek büntetés alá.*

A finn fő kormányzó utasítatik, hogy tegyen megfontolt tárgyává oly intézkedéseket, amelyekkel *enyhíteni* lehet a sorsát azoknak a személyeknek, akiknek a Finnországban való tartózkodás meg van tiltva.

A bíródalomban azoknak a *zsidóknak* családjait, akik a katonai kötelezettség alól kivonták magukat, *felmentik* a rájuk rótt pénzbüntetés alól.

Végül kilátásba helyezték a Japánnal való háborúban elesett *tisztek és katonák* gyermekeinek ellátása és neveltetése.

Pétóvár, augusztus 24.

Császári kéziratilag adományoztatott: A Néwski Sándor-rend *Muravjev* igazságügyminiszternek és *Jermolov* földművelésügyi miniszternek, az utóbbi rendhez a gyémántok *Lamsdorff* külügyminiszternek. *Khalikov* herceg közlekedési minisztert államtitkárrá nevezték ki. A fehér sas-rendet kapta továbbá *Witte*, a miniszteri bizottság elnöke és a II. osztályú *Vladimir*-rendet *Bezobrazov*, a csendes-tengeri hajóhad első hajórajának parancsnoka. A cár napi-parancsa törvényhozási úton elrendeli, hogy a *finnországi katonai kerületet szüntessék meg és kebelézzék a pétóváriába.* A hadsereg és a hajóhad részére a mai manifesztum alapján külön kegyelmi rendeleteket adtak ki.

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 24.

A mai táviratok ugy tüntetik föl Port-Arthur helyzetét, mintha a hatalmas vár már a legközelebbi napokban a japánok kezébe kerülne. Egy csifui távirat az ostromló sereg újabb előnyomulásáról ad hírt, miután sikerült az Icsán-hegyet megszállani és a Csaucsankao mellett emelkedő erődöt elpusztították. Ugyane hiradás rettenetesnek festi a város kését. Port-Arthurban már egy ép ház sincsen, a városháza is elpusztult, sok nagy hajó harképtelen és csak egyetlenegy van még ágyuk. Az Icsán-hegy megszállása azt jelentené, hogy a japánok a külső erődítéseket már elfoglalták. E hírt azonban tartózkodással kell fogadni a város pusztulása pedig nem igen befolyásolhatja az erődök ellentálló-képességét, a helyőrség hősiességét.

Tegnap a port-arthuri flotta még egyszer menekülni próbált kétségbeesett helyzetéből. Kirohanásának eredménye felől csak annyi bizonyos, hogy a *Szobasztopol* csatahajó a kikötő bejáratánál aknára jutott és robbanás folytán oly erősen megsérült, hogy ugy kellett visszavonulni a kikötőbe. Így megy tönkre a büszke orosz flotta egyik hajója a másik után. Vajjon sikerült-e egynek is kimenekülnie a nyílt tengerre? Erről nem szólnak a táviratok.

A Liaojang vidékén minden csendes. Meg nem erősített hírek szerint az orosz visszavonulás megkezdődött. E hír ugyan

valószínűtlenül hangzik, de akkor érthetetlen, miért nem merik megtámadni a japánok az ellenség utócsapatait.

Port-Arthur ostroma.

London, augusztus 24.

Tokióban, mint a *Times* ottani tudósítója jelenti, Port-Arthur ostromának a részleteit a legnagyobb titokban tartják. A *Daily Chronicle* jelenti Csifuból, hogy ott tegnap este a legellentmondóbb hírek hallatszottak, amelyeknek a zürzavarában egyáltalán nem lehetett eligazodni. Csingtauban késő éjjel az a hír terjedt el, hogy a vár elesett, Csifuban azonban ezt a hírt korainak tartják. A *Daily Express* jelenti Csifuból, hogy a japánoknak, bár több kisebb erődöt az Arany-hegyen elfoglaltak, nincs közvetlen kilátásuk arra, hogy Port-Arthurt bevehessék. Ellenkezőleg a port-arthuri helyőrség bátorságát az a tudat, hogy a háromnapos hallatlanul heves ostromot sikerrel visszaverték, amnyira növelte, hogy a nagy fáradalomnak dacára sem lankadt el és *újult erővel folytatta a küzdelmet.* A japánok ilyen körülmények közt alighanem kénytelenek lesznek a rohamtól a rendes ostromhoz visszatérni. A port-arthuri partok mellett elhaladt hajók utasai a bombázás látványát nagyszerű tűzijátékokhoz hasonlítják, de részleteket a támadásról persze nem tudnak. Orosz részről olyan híreket terjesztenek, hogy a japánok veszteségei hallatlan mérvet öltöttek, így állítólag csak a legutóbbi pár nap alatt legalább 20–30 ezer embert vesztek. Ezek az adatok kétségtelenül túlzottak, de még amerikai körökben is úgy vélik, hogy a veszteségek mind a két részen mindenesetre igen nagyok voltak.

London, augusztus 24.

Csifuból azt jelenti, hogy a japánok az elmúlt napok borzalmas veszteségei után elhatározták, hogy lemondanak arról a kísérletről, hogy Port-Arthurt rohammal elfoglalják, hanem a vár szorosabb körülfalával meg fogják kísérni a helyőrség kiéhezését. Állítólag Port-Arthur előtt már több mint 20.000 japán pusztult el és a gárda-hadosztály teljesen megsemmisült. Csak az elmúlt héten ötezer mindenféle bombát lőttek ki a japánok a vár ellen. Vasárnap állítólag az oroszoknak sikerült több japán üteget elhallgattatni. Ez a siker és a japán támadás visszaverése az ostromlott orosz hadsereget újra bátorsággal tölti el, bár a helyőrségből is közel tízezer ember esett el. Azt remélik, hogy az élelem a várban, kisebb napi porciók mellett, a tél beköszöntéséig elégséges lesz.

London, augusztus 24.

Port-Arthurból érkező hírek megerősítik, hogy a japán ostromló sereg a nagy veszteségek ellenére is folyvást előnyomul. Port-Arthur most már minden oldalról körül van zárva.

Csifa, augusztus 24.

Egy ma ideérkezett bárka vezetője, mely 21-én éjjel hagyta el a Liaotansan-fokot, jelenti, hogy a japánoknak sikerült az Icsán-hegyen lévő erődöt és egy másik ettől körülbelül egy félmérföldnyire délnyugatra fekvő erődöt megszállani. A japánok *elűttek az oroszokat a déli mezőről* és a Port-Arthurtól nyugatra fekvő hadállásokon belül két, a Csaucsankao mellett fekvő erődöt elpusztítottak. *Port-Arthurban magában egyetlen ház sem sértetlen. A városháza elpusztult. Sok nagy hajó harképtelen és csak egyetlen egyen vannak még ágyuk.* A japán támadások több balsikere az erődök rettenetes tüzelésére és az aknák nagy számára vezethető vissza.

A Novik katasztrófája.

London, augusztus 24.

A *Novik* pusztulásáról a japán tengerészeti hivatal a következő jelentést kapta a *Cithose* kapitányától:

Augusztus 20-ikán a *Cithose* Reibun Islandtól éjnek idején nyugati irányban 20 mért-

földnyire ért és aztán egyenesen a La Perouse szoros felé tartott. De nem találta meg a *Novikot*, mert az idő rossz volt és kőd korlátozta a szemhatárt. Utóbb nyolc óra huszonnégy percek a Soyan-fok felé tartott, hogy megállapítsa a maga hollétét. Ott találkozott a *Cusimával*, amely *Reibun Islandtól* hatvan mértföldnyire levő helyről jött, ahol látta az ellenséget. A *Cithose* erre haladéktalanul a Shiretoko-fok felé sietett. Eszrevette az ellenséget és megparancsolta a *Cusimának*, hogy 10 óra 20 percek Korszakovszk irányában cirkáljon. Délután 4 óra 30 percek meglátta a *Cusima* a *Novikot* Korszakovszkon kívül, megtámadta és jelentékeny sérüléseket okozott neki. 5 óra 40 percek a *Novik* visszavonult Korszakovszkba.

Felhér kőd borult a *Novikra* és szinte láthatatlanná lett. A *Cusima* széntartóját két lövés érte és erősen oldalt hajolt, úgy hogy kénytelen volt az ellenséges fegyvertüzéletről visszavonulni, hogy sérüléseit kijavítsa. A *Cithose* erről dróttalan táviró útján értesült, azonnal a csata színhelyére ment, de alkonyatkor visszavonult és Korszakovszkon kívül foglalt állást, miután meghagyta a *Cusima*, hogy a tenger-szorosot tartsa szemmel. Másnap kora hajnalban a *Cithose* behajózott a korszakovszki kikötőbe. Látta, amint a *Novikot* a város mellett zátonyra vitték és hogy a legénység elhagyja a hajót. Erre 6 óra 25 perctől 7 óra 14 percig tüzelt az orosz hajóra, amelyet állandóan sűrű füst borított. A *Cithose* aztán 2500 méternyire közeledett a *Novikhoz* és erősen oldalt dülte taláta, mert a víz alatti része is súlyosan meg volt sérülve. A *Cusima* sérüléseit ideiglenesen kijavították és most újra harc-képes. Veszteségünk nem volt.

Az Aszkold Sanghaiban.

Sanghai, augusztus 24.

Az orosz hadihajók *nem tettek eleget* a taotáj rendeletének, hogy fegyverkezzenek le vagy pedig hagyják el a kikötőt. A nankingi alkirály vonakodott egy kínai hajórajt kiküldeni. A konzuloknak tegnap tartott második ülése *eredménytelen* maradt. Az orosz konzul nem vett részt a gyűlésen. Az amerikai konzul kijelentette, hogy kormánya csak akkor szándékozik beavatkozni, ha ezt amerikai tulajdon védelme követeli. Az angol konzul nem határozta el magát, hogy eleget tegyen a taotáj ama kérelmének, hogy az orosz hajóknak tültsa meg a javítási munkálatokat. A kínai külügyi hivatal — mint a *Times* Pekingből jelenti — igyekszik a japán kormány beleegyezését megnyerni ahhoz, hogy az *Aszkold* orosz cirkálóhajó vasárnapig Sanghaiban maradjon, vagyis addig, míg a vizállás elég magas lesz arra, hogy az *Aszkold* a kikötőt elhagyhassa. Másfelől az orosz követ arra hivatkozik, hogy az *Aszkold* szeptember elseje előtt egyáltalán nem lesz képes arra, hogy a tengerre kimehessen. Az a hír, hogy az angol flotta Sanghaiba érkezik, korainak bizonyult. Ellenkezőleg, az angol flotta egyelőre Vejhajvejben marad. A *Times* sanghaji távirata szerint, a taotáj tegnap reggel az angol főkonzulnak jegyzéket küldött, hogy hívja föl a dokk-társaságot, hogy az *Aszkold* orosz hadihajón ne folytassa a javítást, miután az oroszok nem teljesítik a kínaiak követelését. Sir Warren erre közölte az orosz konzullal, hogy szerdán meg fogja szüntetni a dokk-társaság a javítást. Az orosz cirkáló képtelen a kikötőt elhagyni, miután sérülései még nincsenek kijavítva s a hajónak a víz alatt is vannak sérülései. A taotáj elküldötte helyettesét, hogy hivatalosan sürgesse újra az orosz hajók leszerelését.

Páris, augusztus 24.

A *Havas-ügynökség* jelenti *Sanghai*-ből: Hír szerint az *Aszkold* és *Groszobaj* orosz hadihajók az angol konzul közbenjárására le fognak szerelni. Az orosz admirális a *Dianának* Saigonba rendeletet küldött, hogy *színtén szereljen le.*

Köln, augusztus 24.

Sanghaiból táviratozzák a *Kölnische Zeitung*nak, hogy a konzuli testület egyértelműleg arra az álláspontra helyezkedett, hogy az *Aszkold-offéré* egyetlen semleges hatalomnak sem szabad beleegyeznie, mert az a két hadviselő félnek és Kínának saját ügye.

A megsérült Szebasztopol.

Tokio, augusztus 24.

A Szebasztopol hadihajó kedden reggel elhagyta Port-Arthurt és *alánra jutott*. A hajó erősen oldalra dült és vissza kellett vontatni a kikötőbe.

A manduriai harctér.

London, augusztus 24.

Ide az a jelentés érkezett, hogy *Kuropatkin elhatározta Liaojang feladását és elrendelte a visszavonulást Mukden felé*. 20.000 ember állítólag már utazik is indult északi irányban. A japánok Liaojang körül a Taice folyótól nyugatra és délre fekvő hegyekben végeznek kémiszemléket. Egy másik hír szerint az oroszok hadállásai változatlanok.

A Diana sorsa.

Páris, augusztus 24.

Ide érkezett jelentés szerint a Szajgonba menekült *Diana orosz cirkálóhajó* több könnyű havariát szenvedett. Sérülései azonban olyan jelentéktelenek, hogy visszamehet a nyílt tengerre. Hír szerint a *Diana* Európába fog visszatérni.

Korea Japán ellen.

Köln, augusztus 24.

Szöulból táviratozzák a *Kölnische Zeitung*nak, hogy egész Koreában a hangulat ellenséges Japán iránt. A benszüllötték a japánokat ellenségeiknek nézik. Hír szerint *Itó* márk Szöulba készül utazni, hogy a koreai császárt kedvezően haogolja Japán irányában.

HIREK

A nagy tűz évfordulója.

A Kerepesi-úton ma már teljesen készen áll egy négyemeletes palota, amelyre borzalommal tekintél a járókelő. Eszébe jut egy iszonyatos éjszaka, amelyben a nyári hőségtől sűrű levegőbe hirtelen vörös lángoszlopok emelkedtek, aztán fojtó füst áradt szét, az utcákon kiabálás, jajveszékkelés hallatszott, majd futó emberek lármája, kocsi robagása váltotta föl s aztán megharsantak a vészkiáltások a végighangzott szavak a városban:

— Tűz! Tűz! Ég a Párisi Áruház!

Éppen ma egy éve történt mindez. Azóta pihennek a katasztrófa áldozatai. Az elszűkösödött játékszerek is elkallódtak teljesen, nyoma sincsen semminek, ami a borzalmak éjjelére emlékeztetne. Néhány ember van csak, aki sebhelyeit mutogatja s viszi magával fájó emlékét a katasztrófának. A város népe azonban elfeledett mindent s csak akkor jut eszébe a tűzes halál diadalmas éjszakája, amikor az újból fölépült házat látja. Akkor is csak egy futó pillanatra s talán csak addig, amíg szemét azon a sarokablakon pihenteti, amelyből a katasztrófa áldozatai a halálba ugráltak. Elmúlt fölöttünk az egész dolog s így a messzeségből nézve, szinte csodálkozunk rajta, hogy olyan izgalomba tudott hozni bennünket. Hisz mindössze néhány ember esett áldozatul. Néhány ember, olyan korban, amikor a technika rohamos haladása mellett naponként ezren meg ezren pusztulnak el, amikor fölborult

hajókról, bedőlt házak, kisiklott vonatok, robbanó gépek alól s tűzbe borult épületekből ezzevel huzzák ki az elpusztult, roncsolt, megüszkösödött holttestemetek. Az élet sohasem szedte olyan nagy számmal áldozatait, mint ma, s a nagyipari termelés igazi csataterekké változtatta a városokat. Mi volt hát ez a katasztrófa ma, a nagy pusztulások századában? Ma, az évforduló napján, egy év után már ennyire zsugorodott össze a borzalmas éjszaka eseménye. Az idő eltörülte a részleteket s szemünk nem látja már az üszkös gerendákat, amelyeken embervér tapad. Csak az új házat látjuk, amely a régi helyén épült s csak a fájdalom emléke maradt meg, de nem a katasztrófaé.

Egy évvel ezelőtt telve voltunk keserűséggel azok iránt, akik, elég gondatlanul, okai voltak a katasztrófának. Ma azt nézzük, tanultunk-e hát a magunk kárán. Ma egy éve rettentetes megpróbáltatásnak tartottuk ezt a katasztrófát, ma szinte föl-sóhajtanak abban a tudatban, hogy a végzet könyörületet volt irántunk. Csak két ház s csak néhány ember veszett el tanulságképpen, holott tűzbiztonsági viszonyaink mellett sokkal több is elveszhetett volna. Fájdalmas áron, de mégis elég enyhe büntetéssel juttatta eszünkbe a sors, hogy küzdenünk kell a tűz ellen s védenünk kell magunkat a katasztrófa ellen. Megfogadtuk-e ezt az első intelmet? Szakértő emberek mondják és biztosítanak, hogy okultunk a szerencsétlenségben. Hogy középületeinkben a nyár folyamán okos és praktikus átalakításokat végeztettünk. Hogy színházaink tűzbiztonságát emeltük, gondoskodva a kellő számú kijáratokról s tűzálló anyagokat alkalmazva mindenfelé. Biztosítanak bennünket, hogy hatóságaink fokozottabb őberséggel ügyelnek a polgárok életére s szüntelen vizsgálják azokat a helyeket, melyeket nagyobb tömegben szokott fölkeresni a publikum. A tűz elleni védekezés minden oldalon megindult s ninesenek többé Budapesten olyan kalitkák, amelyekbe beleszorulnak az emberek s friss tűzön pirulnak meg.

Lehet, hogy így van. Kivánjuk, hogy így legyen. Azokat az áldozatokat, akik ma már elporladva pihennek sírjukban, nem is lehet másként expiálni, csak így. Ha csakugyan gondoskodtak védelmi eszközökről, akkor ezek a halottak mártirokká lettek. De ha nem, ha csak megnyugtató okáért hitetik el velünk ezeket, akkor megzavarják vele a sírokat s a halottak álmát.

— a.

Budapest, augusztus 24.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **Személyi hír.** *Szűgyény-Marich* berlini osztrák-magyar nagykövet ma Bécsből Csoórra utazott.

— **Koerber a királynál.** Bécsből jelentik nekünk: dr. *Koerber* osztrák miniszterelnököt, aki tegnap este tizenegy órakor érkezett Ischlbe, a király ma délelőtt kilenc órakor külön kihallgatáson fogadta, *Koerber* miniszterelnök az audiencia után Gmundenen át visszatutazott Bécsebe.

— **Edvárd király egészsége.** Külföldi lapokat bejárta az a hír, hogy Edvárd király egészségi állapota nem éppen jó és a marienbadi kúra nem használt a királynak. Most azt táviratozza tu-

dósítónk Marienbadból, hogy dr. *Otto, Edvárd* király kezelő orvosa, egy hírlapíró előtt megérfolta e híreszteléseket. Dr. *Otto* szerint Edvárd király kitűnően érzi magát, a marienbadi kúra nagyon jól tett, a király étvágya kifogástalan, pompáson alszik és jókedvű. Maga Edvárd király is mondja, hogy sohasem érezte magát erősebbnek, mint most.

— **A tandíjmizériák.** Az egyetemi leckeépénz új szabályzata persze a szegény diákokat érinti. A gazdagoknak mindegy, akár az új rend, akár a régi, fizet az öreg, csak lásson szándékot a tanulásra. Más a szegény diák esete. Amióta ez az új leckeépénzszabályzat napvilágot látott, be sok szegény fiu vakációját keserítette meg a hivatalos bölcsesség. Az évről-évre ismétlődött tandíjmizériáktól ne bucsuzzunk végképp, Jesz részünk az idén is a fölemelő jelenségben. Az új rend ugyanis nemcsak hogy nem segít a bajokon, de körülbelül ridegebb a réginél is. Felsőiskolai oktatásunkról van szó, mégis olyan kegyetlen fiskálitási szempontok domborodnak ki az új leckeépénzszabályzatban, mintha valamely haszonra alapított jövedék igazgatását irányítaná a kultuszminisztérium. Igaz, az ingyenes oktatás nem fer a mi állambudgetünk keretébe, ebből azonban az következik, hogy igyekezni kell valamely módon az igazságot megközelíteni. Ennek az igyekvésnek van nyoma az új rendelkezésben, amely immár nem köti meg a tandíjmentesek számát, viszont igen magas fokozatokot kíván ahhoz, hogy a tandíjmentesség engedélyezhető legyen. Az egyetemre először iratkozóknál közül csupán a jelesen érettségizett tanulók kaphatnak mentességet, hogy a többiek mit csináljanak, azzal nem törődik a szabályzat. A rendes hallgatóktól a jogi szakon egyhangú alapvizsgát, az orvosi fakultáson a főtárgyakból jeles osztályzatot, a bölcsészeknél díjmentességi kollokviumot kíván a szabályzat a tandíjmentességhez. Látnivaló, hogy a régi bajok ismét meg fognak ujulni és megint a könyörületességnek kell majd felelősköztetésünk finansciába beavatkoznia. Így alapozzák a magyar kulturát. Valóban, sivar és lehangelő munka, a kincstáron kívül senkinek sincs benne öröme.

— **Az országház tatarozása.** A nyári szünet alatt serény munkászekek dolgoznak az országház tatarozásán. Az épület mellett elfutó félkör alakú kocsitutat most készílik el véglegesen. A képviselőházba vezető kapu alját felszedték, hogy a gyalogjáróját kiszélesíthessék. Az épület belsejében általános tisztogatás folyik. Ablakot mosnak, padlót vizsokolnak s az ornamentikát javítgatják. A főrendiház üléstermében az elnöki emelvényt leszállítják másfél méterrel, úgy hogy az körülbelül az előadói szék nivójával kerül majd egy színvonalra. Ugyancsak most burkolják újra a falak ama helyeit is, amelyeken a múmárvány-burkolat megrepedezett. A munkákat az országház műszaki hivatala ellenőrzi.

— **Janicsary Sándor halála.** Ma állították föl a tegnap elhunyt *Janicsary Sándor* ravatlatát a Retek-utca 46. számú házában. Már eddig is sokan kondoleáltak a családnak előszóval és írásban. A temetés holnap délután lesz és a halottat a Kerepesi-úti temetőben helyezik örök nyugalomra.

— **Ünnepelt tanítók.** *Beregszász*-ról írják: Szép ünnepélyt rendezett *Beregszász* város közönsége a napokban a beregszászi állami polgári leányiskola termeiben abból az alkalomból, hogy az intézet első igazgatója, *Engelhofer Róza* és tanára, *Zápolyai Károly* újévtől kezdve nyugalmába vonulnak. Számos külföldi tisztelgett az ünnepelteknek. Az ünnepélyen résztvett *Halász* Ferenc kultuszminiszteri osztálytanácsos is, aki lendületes szavakban méltatta az ünnepeltek érdemeit s kiemelte a közoktatásügy jelenlegi lelkes vezérének, dr. *Berzevics* Albertnek meleg érdeklődését a hazai kulturális ügyek iránt.

— **Jótekönyvű mulatság.** A dombóvári diákok e hó 27-én a Korona-szálló összes termében táncmulatságot rendeznek. A mulatság jövedelmét a szegény tanulók felségítésére fordítják.

— **Zugszállodák.** Alig pár éve jöttek divatba azok az apró kis hotelek, amelyek most annyira elszaporodtak, hogy miniszteri rendelettel kell elvágni terjedésük további folyamatát. Minden nagy városnak megvannak a maguk kis szállodái, ahol a szegényebb utasok kapnak olcsó pénzért szállást, de a mi, hasonló cégér alatt engedélyezett, effajta szállodáinknak ez a cél csak ürügy, mert tulajdonképpeni klientelájuk azokból a szerelmespárokból kerül ki, akik az ő diskrét falaik mögé vonulnak vissza egy-két órára a világ irigyléte előtt. Vagyis ezeknek a szállodáknak ormán a prostitúció rongyos, tarka lobogója lebeg s mert sorsuk a prostitúció boldogulásával szorosan rokon, természetesen igyekeznek melegágyai lenni ennek — a nálunk ugy is televénytalajra talált — rákfenének. Az iparhatósági engedély mögé bujt tulajdonosok az engedéllyel eléggé fedezve érezték magukat s megengedtek maguknak egyet-mást; viszont a rendőrség is megengedte magának, hogy néha egy-két percere levegye róluk kemény tekintetét. Így lett aztán e szállodák legtöbbje kétes — sőt már nem is kétes — egzisztenciái azilumává s hálás telepévé a razzsiátartó rendőrségnek. Elelmes vállalkozók egyre-másra rendezték be ezeket a szállodákat, amelyeket már igazán meg sem illet a zug jelző, mert hisz éppen nem voltak szemérmesek és bujkálók, mert a legfogalmasabb utcákon és utcák szomszédságában felütötték sátorfájukat. Feltűnő hirdéseikkel elarasztozták a várost és úgy mellékesen, csak úgy a látszat megőrzésére szolgálva, mindig akadt egy pár vidéki ember, aki behurokolódott néhány napra a diskrét szállodába. Persze hogy furcsa szemmel nézték ezeket városi ismerőseik vagy barátai, ha véletlenül meglátták őket nyíltan, ártatlanul kijönni azon a kapun, amely éjjeli, kisuhanó alakokhoz van szokva. A kereskedelemügyi miniszter igen hálás feladatot vállalt, mikor ezektől a hoteloktól akarja megszabadítani a fővárost. Sehol a világon nem tűnnek el az ilyen vállalatokat, miért virágoznak olyan tropikus bujaságban épp nálunk? Duplán veszélyesek ezek az odúk kétlakóságukkal. Szentelenségük pedig, amelyivel a belső negyedeket arasztyák el, szinte megdöbbentő. Úgy volna jó, ha már a miniszter meghagyja közülök egyet-kettőt a jogában, gondoskodik arról, hogy jól elrejtve, szerényen — erős felügyelet alatt — virágozzanak s legalább rászolgáljanak a zugszállodás elnevezésükre.

— **A mizerachisták kongresszusa.** A pozsonyi mizerachista kongresszust az éjjeli három napi ülésés után befejezték. Tegnap egyes szakbizottságok belügyeket intéztek el, amelyeknek folyamán élénk vita fejlődött a körül, vajjon ki lehet a mizerachista világegyesület tagja. *Guttman* new-yorki rabbi felszólalására elhatározták, hogy a tagságot egyesekre nézve nem kötik ahhoz, hogy az egyetbe belépő a zsidó vallástörvényeket az ő-hitnek megfelelő szigorúan betartsa, mert a jámborság fogalma nagyon relatív. Ellenben ki-mondották, hogy a vallási konzervatívizmus egyesületekre s testületekre kötelező. A programot és az alapszabályokat valamennyi mizerachista egyesületnek megküldik. A kongresszus elhatározta, hogy a mizerachista egyesület nyugat-európai központja Majna-Frankfurt, melynek elnöke dr. *Nobel* lipsei rabbi. A keleti központ székhelye az oroszországban lévő *Lyda* s ennek elnöke *Rajnesz* rabbi. A pénzek *Frankfurt*-ba küldendők, mert az oroszországi törvények ily pénzek gyűjtését tiltják. A következő általános cionista kongresszus idejét a jövő tavaszra tűzték ki Bazelba. E kongresszuson a mizerachisták is résztvesznek.

— **Házasság.** *Kohn* Miksa törökloppányi kereskedő eljegyezte *Honig* Irén kisasszonyt, *Honig* József tolna-ozorai kereskedő leányát. *Kanitz* Géza fővárosi kereskedő eljegyezte *Hirschler* Györgyike kisasszonyt, özvegy *Hirschler* Henrikné leányát. *Kaufmann* Manó, a Horvát és Herczeg cég üzletvezetője eljegyezte *Kohn* Janka kisasszonyt *Jánosházán*.

— **A skót egyesült szabad egyház és Magyarország.** Az angol parlament nemrég kimondta, hogy a skót egyesült szabad egyház összes vagyonát, mintegy 120 millió forintot

egy másik egyháznak adja és ez egyházat teljesen feloszlattja. Dr. *Szabó* Aladár, budapesti református teológiai tanár tegnap gyűlést hívott egybe a református ifjúsági egyletbe, hogy a skót szabad egyház érdekében mozgalmat indítson. A gyűlésen elhatározták, hogy *Webster* Jakab budapesti skót misszió-lelkész útján iratot intéznek a skót egyesült szabad egyház elnökéhez együttérzésük kifejezésére.

— **A főhadnagy és a hercegasszony.** Érdekes eset tartja izgalomban a berlinieket. A hősei *Oberth* főhadnagy és *Anna Sarolta* hercegnő, egy kisebb német uralkodóház tagja. A hercegnő, akinek családja nem valami dugaszdag, az idei nyarat az Éjszaki-tenger partján, *Syllben* töltötte. Egyedül volt s mindössze egy szobaleány és egy inas kísérte; lakása nem volt nagy; három szoba a maga részére és kettő a két szolgának. Egy délelőtt elküldte valahova a hercegasszonyt a szobaleányát s mivel sokáig nem jött haza, ő fensége kénytelen volt személyesen kísíteni a haját. Neki is ült a nyitott ablaknál, de baj érte: a lámpától lángba borult a ruhája. Éppen akkor ment arra *Oberth* főhadnagy, aki már régen távoli tisztelője volt a hercegasszonynak. Amikor látta, hogy mi történt a hercegnővel, befutott a villába és kiáltozott a cseledek után:

— Ég a fenséges asszony ruhája!

De sem az inast, sem a szobaleányt nem találta. Ekkor hirtelen elhatározással befutott a szobába, letépte a hercegnőről az égő ruhát, azután lefeketete és orvosért küldött. Az orvos meg is jött hamarosan, bekötözte a sebeket és az eszméletlen hercegnő helyett megköszönte a főhadnagnak a mentő közbelépést. A főhadnagy, mint aki legjobban végezte a dolgát, nyugodt lelkiismerettel távozott, de néhány nap múlva, nagy megdöbbenésére, meghívott kapott a katonai fegyelmi bírósághoz. Ott megtudta, hogy a hercegnő férjének följelentésére megindították elene a becsületügyi eljárást, először azért, mert bejelentés nélkül nyitott be a hercegnőhöz, másodsor, mivel letépte róla a ruhát. Ez volt a jutalma férfias tettéért.

— **Nagy alapítvány a Múzeum javára.** *Tornyai Schosberger* Lajos és *tornyai Schosberger* Rezső földbirtokosok apjuk, néhai *tornyai Schosberger* Henrik emlékének megörökítéséül háromszázezer koronás alapítványt tettek a Magyar Nemzeti Múzeum állattára számára. Az alapítók feltételül kikötötték, hogy az alapítványból kétszázötvenezer koronát „*Tornyai Schosberger* Henrik és neje alapítvány” név alatt tőkésítsék s kamatait a Magyar Nemzeti Múzeum állattárának gyarapítására, illetőleg a gyűjtemények gyarapításai érdekében rendezendő külföldi expedíciók költségeire fordítsák. A többi ötvenezer koronából huszezer korona báró *Bornemisza* Pál afrikai néprajzi kutatásának segélyezésére, a fennmaradó harmincezer korona pedig az állattári osztály szabad rendelkezésére bocsátják az alapítók.

— **A pécsi püspöki szék.** A *Hettyey* Sámuel püspök elhunytával megüresedett pécsi püspöki széket már a közel jövőben betöltik. Hír szerint dr. *Várady* Árpád vallás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos lesz az új pécsi püspök, akik már a szépei és beszercebányai püspöki székek betöltésénél kombinációba vettek, de akkor a római kuria ellenkezése miatt nem nyerte el egyik püspöki széket sem. Az akkor fennálló akadály — amint hírlk — azóta elsímult s így a római kuria most már nincs ellene, hogy *Váradyt* a pécsi püspöki székbe emeljék.

— **Ösztöndíj-pályázat.** A Magyar Izraelita Kézmű- és Földmívelési-egylet a budapesti állami felső ipariszkola, a felső építő-ipariszkola és a mechanikai és órásiipari szakiskola szegénysorsu, zsidóvallásu és jeles előmenetelű növendékei számára több, 100 koronától 200 koronáig terjedő ösztöndíjra pályázatot hirdet. A pályázati körvények születési, iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve az egyesület titkári hivatalánál (VII. Damjanich-utca 48. szám alatt) szeptember 10-éig nyújthatók be.

— **Gróf Csáky Napoleon György.** A bécsi hidegvízgyógyintézetből — mint tudósítónk Bécsből táviratozza — ma bocsátották ki gróf *Csáky* Napoleon Györgyöt, aki tudvalevőleg néhány hónap előtt Bécsben hirtelen öltérségi rohamában az utcán rálött Mrabenetzére, egy kereskedelmi utazó nejeire, aki azóta felépült sebéből. Gróf *Csákyt* átadták gyámjának, gróf *Szirmay* Ottokárnak.

— **Hans.** Egész Berlin két táborra oszlik. Az egyik táborban a Hans-pártiak, a tudós ló barátai, akik hisznek benne. A másokban a hitetlenek, Hans ellenségei, akik egész nap azon török a fejüket, hogy miképpen lehetne megcsipni a nemes állatot. Abban a házban, ahol Hansot mutogatják kora reggeltől késő estig százával állanak az emberek, várva a mutatványokat. A Hans-pártiak mosolyogva, a biztos diadal reményében nyugodtan várakoznak. A Hans-ellenesek türelmetlenkednek s így kiabálnak:

— Lássuk a medvét!

Végre megjelenik a ló. Oszen ur, a tulajdonos, izgatottan intézi hozzá kérdéseit s a ló csakugyan elhibázza a feleletet. Egy gunyos hang hallatszik a közönség sorraiból:

— Ime, a tudós ló!

Egy jóakaratu porosz mosolyogva szól vissza:

— Legyen türelemmel, barátom. Elvégre ez a ló sem okosabb önnél s ilyen publikum előtt ön is elhibázná az egyszerűet.

Most egy *Plüszkow* nevű német katonatiszt lép elő. Ki akarja próbálni Oszen ur lovát. Mindenekelőtt bemutatkozik:

— Figyelj rám Hans — mondja. —

Engem *Plüszkow*-nak hívnak s arra kérlek, betűzd ki a nevemet.

Hans vár. Elébe teszik az abc betűit s Hans fölemeli a lábát. A publikum feszült figyelemmel vár. Hans rámutat a P betűre, aztán az L-re, az Ű-re, s a dolog pompásan megy. A Hans-pártiak ujjongnak, mert a tudós állat már az o betűt is leírta. A dolog rendben volna, de most Hans hirtelen rámutat még a w betűre is. *Plüszkow* ur nevét *Plüszkow*-nak ejtik, de *Plüszkow*-nak írják, mint a legtöbb porosz nemes emberét.

A Hans-ellenes táborban füttyölnek s abcogolják Hansot.

— Szédélgés! — kiabálják. Le vels! Csalás!

A jámbor és jóhiszemű porosz azonban kedélyesen védi meg újból a lovat:

— Ugyan uraim — mondja. Hans annyira okos, hogy a porosz nemesi nevek orthografiáját is tudja.

És Berlinben elhiszik ezt is.

— **Érettségi vizsgálatok a fővárosban.** Az iskolai év elején az érettségi vizsgálatokat az V. kerületi állami főgimnáziumban tartják meg. Az írásbeli érettségi vizsgálatok szeptember 4-én veszik kezdetüket és szeptember 10-ig tartanak. Az orthodox zsidókra való tekintettel az igazgatóság ezek részére szombat helyett vasárnap is tűz ki terminust. A szóbeli vizsgálatok egy-két nappal az írásbeliek után kezdődnek. Jelentkezni augusztus 26-ától kezdve lehet.

— **A végzetes revolver.** Szombaton este báró *Bánffy* Endre forgópisztolya egy szálloda előtt elsült és a golyó *Kamplár* Antal szállodai portás lábába furdott. A forgópisztoly ugyanaz volt, amelyvel *Tallian* Andor agyonlőtte magát. Ez ügyből kifolyólag tegnapelőtt állt a joesfstadti bíróság előtt báró *Bánffy* Endre, akit a közbiztonság ellen elkövetett kihágás miatt és engedély nélküli fegyverviselés miatt fogtak perbe. Báró *Bánffy* azzal védekezett, hogy nem is gondolt arra, hogy a forgópisztoly a felöltőjében van, amikor a szálloda előtt a kocsiból kiszállt és a felöltőt a szolgának átadta. A bíróság ötven korona pénzbírságra ítélte a bárót és a forgópisztolyt elkobozta. A megsérült portás száz korona fájdalomdíjat kért, amit a báró szintén kifizetett.

— **Adakozás.** *Törökbalinton* tombolását rendeztek, amelyen hat korona folyt be. Az összeget a rendezőség a gyöngyösi tűzkárosultak javára hoztának küldötte és mi rendelkezése helyére jutattuk.

— **Vastartalmu tojások.** Orvosok és vegyészek már régen gondolkoznak valami egyszerűen, amelyivel a verszegénység eseteiben használatos vastartalmu, ártalmas készítményeket helyettesíteni lehetne. *Rákóczy* M. budapesti vegyész most vegyi uton vastartalmu tojásokat készítet, amelyek, mint egy berlini vegyészeti laboratórium igazolja, teljesen ártalmatlanok és hatásuk kitűnő. *Rákóczy* a találmányát az egész világon szabadalmaztatta.

— **Ragusa pöre.** A dalmát partok festői ékessége, a gögös és büszke Ragusa, perelni akarja mostani gazdáját, Ausztriát. Az érdekesnek ígérkező pörökösök előzményei a következők: Hajdanbán Ragusa duszagdag kikötő-város volt, amelynek virágzását nagyon megviselte, hogy a franciák 1814-ben elfoglalták. Pár évi hódoltság után azonban osztrák kézre került az ősi magyar kikötő-város s mára akkor azzal a lélemlennel fordultak a raguzaiak az osztrák kormányhoz, hogy kérje a franciáktól az Adriai-tengeren a francia-angol háború tartama alatt szenvedett kárnak megtérítését. Ausztria készséggel vállalkozott erre, de aztán az ügy feledésbe merült. Mostanában fakult íráskor került a raguzaiak kezébe, melyekből kitűnik, hogy az osztrák kormány meg is kapta a franciáktól a néhány millióra rugó kártérítést, de elkallódott, úgy hogy a városnak fogalma sem volt róla máig. A porlepte akták alapján most felszólították az osztrák kormányt, adja ki a város követelését, különben Ragusa — perel.

— **Megmérgezett házaspár.** *Déváról* táviratozzák: *Klópódia* községben *Matej* Adám földművesgazda családja mérgezési tünetek között tegnap megbetegedett, mire orvosi segítség érkezett, *Matej* Adám és neje kiszenvédtek. Az ügyesség megindította a vizsgálatot és a felbontolt holttestek belső részeit vizsgálat végett a budapesti vegyvizsgáló-intézetbe küldte. *Matej* Adámnak örökösödési pöre volt öccsével, kit a vizsgálóbíró ma kihallgatott.

— **Színházi tűz.** *Gmundenből* táviratozzák: Vasárnap este nagy pánik tört ki az itteni színházban. A *Gasparinet* adták s az első felvonás végén a függöny a sugólyuk egy gázlámpáját tüzet fogott. A felesapó láng lántra a közönség riadtan tudult a kijáratok elé s a nagy tolongás csak akkor szűnt meg, amikor egy színházi szolgának sikerült a tüzet eloltania s a rendező megnyugtatta a közönséget, hogy semmi veszély nincsen.

— **Járvány egy kivándorlási hajón.** *Fiuméből* táviratozzák: A Cunard-hajóstársaság *Pannónia* nevű hajóján ideérkezett utasok mondják, hogy az Atlanti-Oceánon találtak a hajóstársaság *Ultónia* nevű gőzösével és az jelzéssel közölte, hogy fedélzetén egy ismeretlen járvány pusztít. A járványnak eddig nyolc áldozata van.

— **Öngyilkos főhadnagy.** *Lembergől* táviratozzák tudósítónk, hogy *Lauterer-Cziharz* 25. vadászszázaléjbéli főhadnagy ma ott feje be magát. Az öngyilkos főhadnagy csak a napokban érkezett Lembergbe a hadgyakorlatokra. Azt hiszik, hogy gyógyíthatatlan betegség kergette a halálba a főhadnagyot.

— **Eső.** A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint tegnap az ország kedvező helyein volt eső: Akna-Szlatina, Szatmár, Vásáros-Namény, Ungvár, Eger, Rozsnyó, Késmárk, Árvavárja, Losoner, Selmezbánya, Budapest, Ó-Gyalla, Komárom, Magyar-Óvár, Sopron, Herény, Keszthely, Pécs, Csáktornya, Eszék, Zágráb, Fiume, Czirkenyica, Debreczen, Orosháza, Szeged, Zombor, Zsomolya, Arad, Temesvár, Versecz, Bavanista, Trenkova, Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelykeresztúr, Vajda-Hunyad, Nagyszeben, Boffalu.

— **Szerencsétlenség egy népnúnepen.** A mórvaországi *Treblich* városban történt ma, hogy egy ottani egyesület jubileuma alkalmából különféle ünnepeket s egy kirándulást rendeztek a város közepében, egy malom mellett levő kirándulóhelyre. Mikor a kiránduló közönség át akart menni egy kis hidon, a sok nép alatt a hid leszakadt s körülbelül százán a folyóba zuhantak. Iszonyú jajveszékkelés támadt. A közönség azonnal mentésre látott és ki is huzta a vízből valamennyiüket. Senki sem fult a folyóba, de sokan megsebesültek.

— **Bányászorencsétlenség.** *Hannoverből* táviratozzák: A *Gronau* mellett Erna káliumbányában tegnap este gázexplozió történt. A bányában lévő 21 bányász közül négy életét veszítette, 12 súlyosan és három könnyen megsebesült.

— **Élített kém.** *Przemyslben* ma hozott ítéletet a törvényeszk a kémkedés miatt letartóztatott *Martievics* felett. Mint przemysli tudósítónk táviratozza, az ítélet két évi súlyos büntést mért a kémre.

— **Waldeck-Rousseau üvegszeme.** Érdekes leleplezést közöl egy francia lapban Waldeck-Rousseau egyik francia lapban Waldeck-Rousseau egyik *Jean de Pierrefitte* álnév mögé rejtőző bizalmasa. Megtudjuk ebből, hogy Waldeck-Rousseau egyik szemé hamis volt és ezért fejezett ki az arca olyan rideg szigorúságot. Fiatalkorában egy vadászat alkalmával valamelyik rokona ügyetlensége folytán veszítette el balszemét világot és csak néhány év múlva tétetett be helyére üvegszemet, amely annyira élethű volt, hogy senki sem vette észre. Waldeck-Rousseau maga mindig tudtatta, hogy üvegszemet használ. A volt miniszterelnök egyik másik bizalmasa azt mondja, hogy nem volt üvegszeme, hanem ama bizonyos vadászat óta, amelyen baleset érte, a balszemére ugyszólván semmit sem látott. Ez az eset mindenesetre 1871. előtt történet, mert Waldeck-Rousseau apja egy választás alkalmával fölemlítette, hogy két fia mint önkéntes vett részt a porosz-francia háborúban, mindamellett, hogy az egyik nős volt, a másik pedig félszemre vak volt.

— **Uj fej a régi pénzekben.** Több millió értékű arany- és ezüstpénzt küldött a szerb kormány a *körmöcsbányái* magyar pénzverdébe, — átalakítás végett. Csak egy kis fejecské kell megváltoztatni, mást semmit. A többi dolog mind megmaradhat az új pénzekben is. Az a kis fejecské *Sándor* király feje volt, és most a helyett *Péter* király feje kerül a pénz egyik oldalára. A *Sándor* pénzek belekerültek az olvasztóba, ahol formátlan ércé alakultak át és kikerülve már készen várta azokat az új modell, sok, sok *Péter*-fej. Az új pénzek nagyon szépen sikerültek. A szerb pénzügyi kormány hivatalnokai és több szerb munkás állandóan a pénzverdében vannak, ahol a hivatalnokok is ellenőrzik a pénzverést, a szerb munkások pedig a magyar munkásoknak segédkeznek.

— **Vasuti baleset.** *Bécsből* táviratozzák: A párisi gyorsvonat ékezőkocsija Münchennél kisklott. A gyorsvonat emiatt megakadt.

— **Pleleve gyilkosa.** Csak most halgatták ki *Pleleve* merényletét, aki idáig súlyos sebével félig eszméletlenül feküdt. Betegsége alatt kiletéről nem árult el semmit, de látszott rajta, hogy nagyon aggódik, hogy sebei halálosak. Kihallgatásáról érdekes részleteket közöl *pétevári* forrásból a *Berliner Lokalanzeiger*. Mikor a vizsgálóbíró elé vezették, még szédült és sokáig nem akart felelni a kérdésre.

— **Hogy hívják?**

Perceekig tartó esőnd támadt. Csak többszöri unszólásra, félig ajtulan nyögte ki:

— Sasanov vagyok.

— Hova való?

— Ufába.

Ujabb részletek érkeztek következtek, amikre a vádlott már nem tagadta meg a feleletet.

— Tudja azt, hogy büntársát, Sikerszkit is letartóztatták? — kérde a vizsgálóbíró.

A merénylet elsápadt. Sikerszki jóbarátja volt, egy huszonkét éves, zsidó vallású fiatalember, akit kevéssel a merénylet után fogtak el. Az volt a feladata, hogy a balti-tengeri flotta egyik páncélosát bombával felrobbantsa. Később azonban mást gondolt el a bombát a *Néva*ba súlyoztatta. Sasanov, amikor ezeket a részleteket ráolvasta a vizsgálóbíró, izgatottan így kiáltott fel:

— Mindig mondtam, hogy ezt a dolgot nem szabad ilyen fiatal emberre bízni.

— **Kisegítő-iskola.** Ama gyengébb fel fogású és testalkatú gyermekek könnyebbégére, akik az elemi iskolában a többi tanulóval együtt haladni nem tudnak s így néha kétszer-háromszor is kénytelenek országtól ismételni, a közoktatási minisztérium *Kisegítő-iskola* néven külön szakiskolát tart fenn. Az iskolának öt osztálya van és külön szakorvosi felügyelet alatt áll. Különös súlyt fektetnek benne a kézügyességi oktatásra és a testgyakorlásra. A beiratások szeptember 1-től 5-ig tartanak, az iskola VIII. Mosonyi-utca 8. szám alatti helyiségben. Gyagytalanok tandíjmentességben részesülhetnek.

— **Lopás a gyorsvonaton.** Ma délután jött a *Bécsből* Budapestre érkező hétértári gyorsvonattal *Koibenhayer* Gyula fővárosi ipariskolai tanár. Mikor a vonatról leszállott, észrevette, hogy az uton kilopták zsebéből fekete bőrtárcáját, melyben két százkoronás bankjegy és a Magyar leszámító- és pénzváltóbank által ki-

állított 28.000 korona betétéről szóló takarékpénztári könyv volt. Azonnal jelentést tett a rendőrségen.

— **Vörös-kereszt-sorsjegyek sorsolása.** A Vörös-Kereszt Egyesület sorsjegyeinek ötvenötödik sorsolását szeptember 1-én, délután 3 órakor tartják meg a *Dissz-tér* 1. szám alatt lévő hivatalos helyiségben gróf *Zichy* Nándor elnöklété alatt. Kisorsolnak 38 sorozatot, mind-egyiket 100—100 számmal — *törlesztésre*. Huznak ezeken kívül *nyereményre* 43 sorsjegyet. A főnyeremény 20.000 korona.

— **Rendőri hírek.** Ma délelőtt 11 órakor az *Andrássy-ut* és *Gyár-utca* sarkán egy 50—55 évesnek látszó iparos külsejű ember hirtelen rosszul lett és meghalt. Beszállították a boncoló-intézetbe. — *Kormos* Flórián 52 éves nap-szamos a *Kossuth* Lajos-utca 15. számú építkezésnél leeseit az első emeleti állványokról. Súlyos belső sérülésekkel vitték a *Szent-István* kórházba.

(x) **A mittweidai technikumot,** ahol elektrotechnikai- és gépész-mérnököket képeznek ki, az elmúlt tanévben 3610 növendék látogatta. Az állami felügyelet alatt álló intézetben az oktatás lényegesen bővült különböző új gyűjtemények, laboratóriumok, műhelyek és gépek föllállításával. A teli tanfolyam október 18-án kezdődik és a díjtalan előkutatásra, amely szeptember 27-én kezdődik, már most lehet jelentkezni. Részletes program és értesítést a mittweidai technikum titkári hivatala (Szászország) díjmentesen küld.

Képek a háborúból.

Mukden, július 10.

A mukdeni kórház.

Három nap óta várjuk a betegszállító-vonatot, amely lábadozó betegeinket *Kharbinba* viszi. El kell őket szállítani innen, mert nincs helyünk. A csaták színhelyei felől csakugy űntik a vonatok a sebesülteket. Kórházunk valami középfaj a táborig kórház és az állandó ispotály között. Ide hozzák a sebesülteket, itt kezeljük őket és operáljuk és figyeljük mindaddig, amíg meg nem gyógyulnak annyira, hogy veszély nélkül tovább szállíthatók. Sokan hónapokig fekszenek itt, mint például egy tüdőfertész, akinek mindenáron meg akarjuk menteni a lábát. A munka nem olyan izgatott, mint künn a csatamezőn, ahol mi orvosok a golyózáporban végezzük dolgunkat, de itt viszont sokkal több anyagunk és időnk van arra, hogy tudományosan megfigyeléseket tehesünk. A vafangkui csata után három napon át dolgoztunk reggeltől késő estig, míg valamennyi sebesültünket első segélyben részesítettük. Azok a sebesültek, akiket kelet felől hoznak a kínaiak, lehetetlen állapotban érkeznek ide. Itt látszik meg rajtuk a háború nyomora isten igazában. Csak elrongyoltott egyenruhájuk jelzi, hogy katoná ember az, aki előttünk áll, de az egyenruhából sem látszik egyéb, mint rongy. Sebesülteink közt egész sereg eredetiség akad. Az egyiket fejbeltették s megsértették az agyát, amittől a jobb karja megbénult. Hirtelen operáció után javulás állott be s most arval szórakozik és a szegény ember, hogy folytonosan a benuulás fokozatos megszűnését lesi. Ha az arca sugárlék, már tudom, hogy egy-egy újabb mozdulatot tud tenni karjával. A fejele nem törődik a jámbor, csak a karja minden gonja. Egy másik körül esténként sok bajtársa csoportosul. Ez a sebesült arról híres, hogy az esti félhomályban egy újságlapot szokott a kezébe venni. Fordítva tartja ugyan, de azért a legszebb és legborzalmasabb történeteket olvassa ki belőle. Egy harmadik csoportban politikáról folyik a szó. Ha az ellenségreől beszélnek, soha egy zokszót nem ejtenek, nem szidják a japánokat, sőt elismerik katonai fönyüket. Egy apácát, aki kitűnően tud fölolvadni, állandóan zaklatnak, hogy olvasson vagy meséljen valamit. Legjobban szeretik a mesét és a rémtörténeteket. Sebesültjeink sok olyan részletet tudnak a háborúból, amelyeket a sajtóból senki sem ismer. De ezek a részletek kevés fölvilágosítást adnak a nagy mozdulatokról és így a kínaiakat kérdezzük ki affelől, hogy tulajdonképpen mi történik a harcmezőn. A kínaiak aztán mesélnek, derűre-borúra. A tizedik szavuk sem igaz.

A háború borzalmairól azonban senki sem tud

annyt, mint mi orvosok. A mukdeni pályaudvaron, ahol elvonulnak a sebesültek vonatai, nem egyszer szorul el az ember szíve. Minden kocsi zsúfolva van hörgő, jajveszkelő, sebesült katonákkal, a háború áldozataival. A betegszállító-vonattal szembejön egy másik vonat. Kocsijai szintén zsúfolva katonákkal. De ezek még egészségesek és piros pozsgás arcuk. Hazuról jönnek s a haretérre viszik őket. Egy-két nap múlva ezek közül is sokan ott fognak henteregni a kocsik belsejében — átlőtt koponyával, bénán és nyomortultan.

A liaojangi tábor.

A szállásokon borzalmas rendtelenség. Az ember azt gondolná, hogy valamely legényszámban van, amelynek gazdája az éjjel részegen jött haza s részegségében mindent fölforgatott. Kardok és egyéb fegyverek az egyik sarokban, a fogasokon gummi köpenyek, az asztalon egy nyereg, az asztal alatt egy fél lovassági csizma és két sarkantyú. Amott a lócán egy csomag dohány, egy újságlap, egy kézi tűkör, egy félig üres konyakos üveg, egy félig kész levél és egy térkép.

— Hányadika van ma?

— Tudja Isten. Ki gondol az idővel — feleli valaki a sarokból az előbbi kérdésre.

— Ezredem holnap Tasiésaoba megy.

— Az enyém Port-Arthurnál van. Az Isten tudja, hova tesznek. Csak már mehetnék.

A liaojangi pályaudvaron egy kis kávéházat rendeztek be, ahol nagy csoportokban üldögélnék a tisztok. Szürke vagy fehér lebernyeg fedti testüket, egynémelyik ingben jár. A hőség kiállhatatlan, de azért likőrt isznak vagy jeges sört. A hőség miatt gondolkodni sem tud az ember s szinte ólmos a levegő. Az unalom kinozza az embereket. Csak egy-egy csata híre hoz valami változatosságot ebbe az egyhangúságba. Az emberek idegesen hallgatják a híreket s a messziről hallatszót ágyudörgésre figyelnek.

— Hallotta — kezdi valaki — hogy a mieink tegnap három japán ezredet pusztítottak el?

— Igazán?

— Körülvették őket s egy szállig lekasabolták.

— Bocsnát uraim — szól most közbe egy tiszt — nem három ezredet, hanem csak három zászlóaljzat.

Igy nőnek meg a barci hírek, mire a táborba érkeznek. Ha három ezredet mondanak, bizonyos, hogy csak három zászlóaljról van szó vagy három századról, sőt olykor csak három lovasról vagy három lóról.

Semmi bizonyosat nem tud senki. Pozitív dolog csak egy van: a sok sebesült.

Estefelé a Gamartelli kertben a zene játszik. A kínai vendéglők lámpásai ragyognak s aztán hirtelen lódobogás hallatszik. Egy lovasistát jön vágatva. Leugrik lováról s felénk kiált:

— Uraim! Remenkkampfi tábornok megsebesült.

Fölugrának.

— Súlyosan?

— Nem. Csak a lábsontján.

— Hála Isten!

Egy kissé fölvidulunk s aztán kiki elbeszéli a maga tapasztalatait és élményeit.

Most már egészen beesteledett. A szállásokon tisztok, orvosok és újságírók gyülekeztek össze. Messziről egyre hangzik az ágyuk dörgése s a vonatok sipólása.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Városligeti Szinkör. Gondos betanulással és kitünő előadásban elevenítette föl a Városligeti Szinkör igazgatósága *Lehár* Ferencnek a *Pesti nők* című operettjét. A fűbemászó melódiákban bővelkedő operett, mely *Feld Aurél* és *Mérey Adolf* pompás fordításában már tavaly is nagy sikert aratott — ezúttal is nagy hatást keltett. A színházat zsúfolásig megtöltő közönség sokat és szívesen tapsolt. A szereplők közül *Feld Olga*, *Révész Ilonka*, *Tóth Stefi*, *Radnai Zsuzska*, *Ferencki Károly* és *Pázmán*

Ferenc arattak jól megérdemelt sikert. A kitünő rendezés *Feld Aurél* dicséri.

** Zeneiskolai beiratkozás. Az akadémiai előkészítő zeneiskolában (Andrássy-ut 55. sz.) a beírások augusztus 29-től szeptember 7-ig, a felvételi vizsgák 9-ikén és 10-ikén lesznek. Az intézet tanárai a zongoraszakon: Fodor Ernő, Chovaer Margit, Gáspárné Ormai Malvin, Maleczky Bianka, Halászné Schüller Olga, dr. Várkonyi Béla, Cecelits Benő; hegedű: Békei Józsa, Berkovits Lajos, Kószei Sándor; cimbalom: Kun László; gordonka: Novacek Károly; ének: Maleczky Bianka, Maleczky Vilmos; zeneszerzés: Kun László.

** Sarah Bernhard a Király Színházban. Sarah Bernhard, a nagy francia tragika legközelebb megkezdődő európai körútján Budapestet is utba ejti. A művésznő a Király Színházban fog vendégszerepelni november folyamán.

SPORT

** Galambblövők versenye. Az országos magyar galambblövő-egylet ma délután tartotta meg negyedik galambblövő-versenyét a felső margitszigeti pályán, nagy érdeklődő közönség jelenlétében. Legfontosabb száma a versenyeknek a margitszigeti díj volt, melyre tizenkét versenyző jelentkezett. Főltételek voltak: 25 galamb, 28 méter távolság. Az 1000 koronás első díjat és tiszteldíjat Nagy Gyula nyerte meg, aki a 25 galamb közül 23-at lőtt le, míg a 300 koronás második és 200 koronás harmadik díjon Libits Adolf és gróf Zichy István osztoztak meg 22—22 találással. A tévversenyek közül az elsőt Sibirik Kálmán nyerte, a másodikon Sibirik Kálmán és Nagy Gyula osztoztak, a harmadikban Libits Adolf lett első, a negyedikben Libits Adolf és Dóra osztoztak és a tereplő-versenyben gróf Zichy Kázmér és gróf Zichy István lettek elsőek.

A budapesti löversenyek.

— Nyolcadik nap. —

Budapest, augusztus 24.

A holnapi program főszámát a 10.000 koronával díjazott Kétévesek nagy handicapje képezi, melyben tizenhat ló tartotta meg indulási jogosultságát. A topwightot, 60 kilót Forrás viszi, míg a legkisebb súlyt, 44 kilót Almansor kapta. Az eddigi formák alapján Itó, Megint, Lady Russel és a Rohonczy-lovaknak volna a legjobb esélyük. Azt hisszük azonban, hogy a győztes az eddig mindig zölden futó Nádaj lesz, mely hír szerint a munkában sokat engedett racionálankodó természetéből. A második helyért Itó és Megint küzdhetnek.

A bevezető futamban Glory kimagasló esélylét bír, de ha nem indulna, ugy Sommerfrischét és Bátrant várjuk elől.

A nyeretlen kétévesek eladó-versenye meglehetősen gyenge képességű lovakat fog a starthoz készíteni, melyek közül egy régebbi futás alapján a papírforma Donio Sabukot mondja a legjobbnak. Szerintünk Maintenon lesz a győztes, míg helyre Liliomfi jöhet.

A 6000 koronás Budai-díj szintén érdekes futamnak ígérkezik. A díjat minden valószínűség szerint a pompás kondícióban lévő Lotto fogja megszerezni, de jó futást várunk még Nugommorotól és Priortól is.

A másodosztályú eladóversenyre huszonhárom teivért köteleztek, melyek közül Bakancsos, Play or Pay és Löwenherz a legjobbak. Tekintve a Hesp-istálló nagy formáját, az ő küldöttjünkben keressük a nyertőt.

A Welter-handicapban András, Corfut és Curieuset tartjuk a legjobbaknak. Jól állanak még súlyban Master Jack és Rendetlen.

A befejező futamban szintén gyenge társaság fog mérkőzni. Az eddigi formák alapján még a legtöbb kilátással Bátrán, France és Páros indulnak a küzdelemben.

A holnapi napra jelöljeink a következők:

- I. Glory—Sommerfrische.
- II. Maintenon—Donio Sabuk.
- III. Lottó—Nugommoro.
- IV. Nádaj—Itó.
- V. Bakancsos—Play or Pay.
- VI. Corfu—András.
- VII. France—Bátrán.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A Párisi Áruház katasztrófája. Ma egy éve történt a Párisi Áruház borzalmas katasztrófája, amelynek tizenegy emberélet eszt áldozatul. A nagy tüzvész tudvalevőleg a vizgálatoknak és helyszíni szemléknek egész sorozatát vonta maga után. A bíróság azonnal kezébe vette az ügyet és ki akarta deríteni, vajjon nem egyeseknek mulasztása idézte-e elő a borzalmas tüvzszélyt. Szerbiovsky Szaniszló tűzoltóparancsnok ellenében már a kezdet stádiumában megszüntették az ügyet. Ellenben az ügyesség vádiratot adott be dr. Szénássy Sándor háztulajdonos, Goldberger testvérek, az Áruház tulajdonosai, Esláry Sándor VII. ker. elöljáró és Planer Gyula ker. mérnök ellen a btkv. 290. szakaszába ütköző 13 rendbeli gondatlanságból okozott emberölés vétsége és a btkv. 310. szakaszába ütköző gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége címén.

A vádirat azon alapult, hogy a tűzkatasztrófa veszedelmes terjedése csak az által vált lehetővé, hogy a ház udvarát üvegtetővel borították be és szintén üzleti célra használták. Az udvari üzlethelyiségnek ablakai pedig a lépcsőházra nyitlak. Minthogy a tűz ezen üzlethelyiség felé terjedt, a lakók a lépcsőházon keresztül — a vádirat szerint — nem menekülhettek. Az is egyik oka volt a tüvzész nagy arányának, hogy az Áruháznak egész földszintet és emeletet elfoglalt helyiségei egy nagy egységes Áruházat képeztek válaszfalak nélkül. A kerületi elöljárót és mérnököt pedig azért vádolta meg az ügyesség, mert az Áruházat nem vették fel a tüvzszélyes telepek listjába. A vádirat ellen a védők dr. Vázsonyi Vilmos és dr. Nagy Dezso kifogásokkal éltek s a vádtanács el is fogadta a védők érveléseit s az összes terheltek ellen megszüntette a további eljárás, mert beígazolást nyert, hogy az Áruház hatósági engedéllyel épült fel a terveknek megfelelően és az ügyesség egyik terheltek szemében sem tudott oly mulasztást felhozni, ami gondatlanságot képezne. A vizsgálat során beígazolást nyert, hogy a Goldberger testvérek hatósági felszólítás nélkül üzleti helyiségeikben vízszapokat alkalmaztak és személytüket az oltásra begyakorolták. A katasztrófa igazi oka az volt, hogy egy szerencsétlen áldozatok, mint a tüzoltók nem voltak nyomban tisztában a tüvzész borzalmas nagyságával és emiatt nem gondoltak a gyors mentésre. A vádtanács e határozatában az ügyesség megnyugodott. Az áldozatok hozzátartozói azonban a határozatot a királyi ítélőtáblához felfolyamodták. Az ítélőtábla dr. Szénássy Sándor háztulajdonos és Esláry Sándor VII. kerületi elöljáró ellen megszüntette az eljárást, a Goldberger testvérek és Planer Gyula mérnök ellen azonban pótvizsgálatot rendelt el s ennek megkezdése végett átküldte az iratokat a törvényszék vizsgálóbírójához. A pótmagánvádlók — kiknek száma csakhamar megsaporodott — számos tanút hallgattattak ki ezen pótvizsgálat során, de ezek a tanúk semmi terhelést nem tudtak előadni s így dr. Csoepey vizsgálóbíró saját hatásköréből kifolyólag a terheltek ellen megszüntette az eljárást. A pótmagánvádlók közül négyen a vizsgálóbíró megszüntető határozatát újból felfolyamodták a vádtanácshoz. Kettő azonban még a vádtanácsi tárgyalás előtt visszavonata felfolyamodását s csak öv. Reichner Simonné és Behr József voltak most már a pótmagánvádlók. Ezeknek felfolyamodását ma — a tűzkatasztrófa első évforduló napján — intézte el véglegesen és jogerősen a törvényszék vádtanácsa Ozárán István táblai bíró elnökléte alatt. A vádtanács mindkét pótmagánvádló felfolyamodását elutasítva, helybenhagyta a vizsgálóbíró megszüntető határozatát. Ezzel a Párisi Áruház tűzkatasztrófájának ügye bünygyi uton jogerős elintéztést nyert.

§§ A néporvos. Nevezetes kuruzsóló a pestmegyei Úri községben Bibók János földműves, aki kegyetellessel, meg ráolvasással a himlőtől a gyomorrákig mindenféle nyavalya gyógyítására vállalkozott. A messzemenyében híres Bibókhoz fordult Szivék Pál tápiósi módos gazda is a felesége bajával. Az asszonyt megfájdult a lába, hát felkerekedett a kis leányával Uriba, a néporvoshoz. Az utánan annak módja és rendje szerint jól megkente a fájós lábát, be is kötözte s megígérte, hogy még majd ráolvas és a gyógyulás teljes lesz. Szivéknek hazafelé menet észrevette, hogy a kőtelék a lábán véres, de csak ment tovább. Végre annyira elgyengült, hogy nem bírt tovább menni: addigra a kötél csupa vér volt. A kis leányát elküldte az utra, hogy keressen lótrágyát, majd az elállítja a vérzést. A kis leány meg is került nemsokára az orvosággal, de édesanyja

akkor már hanyatt feküdt — meghalt; a lába körül nagy vértöve volt. A boncolás kiderítette, hogy Szvitekné elvérzett. A kuruzsló kenetelés közben vérelvezett a lábán néhány ércsmócs s utközben véromlás lepte meg a szegény asszonyt. A kuruzsló ellen megindították a vizsgálatot.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Washington, augusztus 24.

A külügyi hivatal azt az értesítést kapta, hogy a *vajuku* az orosz hadihajók kijávitására szánt időt *Sanghai*ban augusztus 28-ig meghosszabbította.

Saigon, augusztus 24.

(Havas.) A *Diana* nevű orosz hadihajót az augusztus 10-iki ütközetben egy lövedék a víz alatt megsértette. Egy más lövedék egy tisztet és három közkatonát megölt s 23 katonát megsebesített. A *Diana* eredetileg *Santung* felé vette irányát, de később kénytelen volt irányt változtatni, mert egy torpedónaszáddal találkozott, mely 9 torpedót lőtt ki rá, anélkül, hogy kárt tett volna benne.

TÁVIRATOK

Páris, augusztus 24. Mint a *Figaronak* *Rómából* jelentik, a kormány, hogy a Vatikánt meg ne sértse, elhatározta, hogy a közoktatásügyi miniszter nem fogja megnyitni a szabadgondolkodók kongresszusát.

Megvert pretendens.

Oran, augusztus 24. *Buhamara* marokkói pretendenst, midőn *Bonibu-Zoggon*, a kamada-törzs főhelye ellen vonult, a lakosságnak a szultánhoz hű része megverte és számos hívét elvesztette. Ő maga *Buezbába* menekült. A tőle elvett lovakat és fegyvereket *Udia* városba vitték és szétosztották.

Majláth püspök Regensburgban.

Regensburg, augusztus 24. A katolikus kongresszus mai harmadik ülésén a szociális kérdésre vonatkozó 14 indítványt tárgyaltak. A mai ünnepek előtt *Majláth* Gusztáv erdélyi püspök ünnepies isteni tiszteletet tartott.

A törökországi zavarok.

Róma, augusztus 24. A *Stefani*-ügynökség teljesen alaptalannak jelenti ki a *Frankfurter Zeitung*nak újabb közölt híret, mely *De Georgis* tábornok állítólagos lemondásáról szól.

Konstantinápoly, augusztus 24. A porta ma elküldte a nagykövetségeknél választ a legutóbbi tiltakozó jegyzékekre. Kijelenti, hogy egyelőre felfüggesztette a bélyegilleték nem fizetésének következményeire vonatkozó törvény alkalmazását. A porta azt a reményét fejezi ki, hogy az illető kormányoktól kért utasítások már megérkeztek és kéri, hogy közöljék vele, hogy hozzáfoghasson az említett törvény általános végrehajtásához.

Szófia, augusztus 24. Hír szerint a hadügy-miniszterium több nap óta tárgyalásokat folytat a *Schneider* creuzoti cég műszaki vezetőjével 54 ütegre való gyorstüzelő ágyú megrendelése tárgyában. Azt állítják, hogy a megrendelés már jóformán megtörténtnek tekinthető.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 24. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladott búza tiszavidéki 11.50—11.60 K., bányási 11.30—11.70 K., mosoni és győri 11.25—11.60 K. *Rozs* tót felvidéki 8.30—8.50 K., pestmegyei 8.30—8.65, különféle magyar 8.15—8.40 K. *Tengeri* 7.95—8.15 K. *Zab* 7.55—8.— K., válogatot 8.50 K.

Bécs, augusztus 24. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 639.75. Magyar hitelrészvény 754.—. Bécsi bankkegyesület

279.—. Union-bank 518.50. Länderbank 516.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 426.50. Déli vasút 90.25. Elbavölgyi vasút 429.—. Északnyugati vasút-részvény —.—. Dohányrészvény 344.—. Rimanurányi vasmű 498.—. Alpesi bányarészvény 437.25. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.25. Osztrák koronajáradék 97.05. Lombard —.—. Török sorsjegyek 128.52. Német birodalmi márka 117.20—117.25. Napoleon d'or 19.05.

Berlin, augusztus 24. (*Észi forgalom.*) 4°/o-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 201.60. Osztrák-magyar államvasút 135.—. Déli vasút 19.25. Északnyugati vasút —.—. Elbavölgyi vasút —.—. Osztrák bankjegy 216.30. (Ultimo.) Lombard —.—. Orosz bankjegy —.—. Buhstiehradi —.—. Orosz bankjegy 216.30. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, augusztus 24. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Arfolyamok májusra. *Észi forgalom.* Osztrák hitelrészvény 201.20. Osztrák-magyar államvasút —.—. Déli vasút 19.30. Német bank 230.50. Disconto 189.70. Drezdai bank —.—. Berlin kereskedelmi bank 159.—. Gelsenkircheni 224.30. Harpeni 219.50. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Hibernia —.—. Az irányzat szilárd.

New-York, augusztus 24. (*Terménylőzsede.*) (Zárlat.) *Gyapolt:* New-Yorkban helyben 11.20 (11.20). Aug-ra 10.90 (10.64). Nov-re 10.62 (10.12). New-Orleansban helyben 11.— (10.5/8). — *Petróleum:* Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphian 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsír:* Western steam 7.30 (7.30). Rohe és Brothers 7.40 (7.40). *Tengeri irányzata gyenge.* — Szept-re 59.3/4 (60.3/4). — Okt-ra —.— (—.—). — Dec-re —.— (—.—). — *Búza irányzata lanya.* — Piros őszi helyben 108.1/4 (112.—). Szept-re 190.1/2 (113.—). Októberre —.— (—.—). — Dec-re 108.1/4 (112.1/8). — Májusra —.— (—.—). — *Gabona szállítási díja* Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávét:* fair Rio 7. sz 8.3/4 (8.3/4). Aug-ra 6.65 (6.65). Nov-re 6.90 (6.90). *Liszt:* Spring Wheat clears 4.— (4.10). — *Cukor:* 3.1/16 —.— (3.1/16). — *Ór:* 26.95—27.— (26.85—26.95). — *Réz:* 12.50—12.75 (12.50—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, augusztus 24. (*Terménylőzsede.*) (Zárlat.) *Búza irányzata lanya.* Szept-re 103.3/4 (108.1/8). Okt.— (—.—). — *Tengeri irányzata gyenge.* — Szept-re 53.3/4 (55.3/8). — *Zsír:* Szept-re 6.95 (6.87). Okt-re 7.02 (6.97). — *Szalonna short clear* 8.12 (8.12). — *Sertéshús:* Szept-re 11.67 (11.72). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Távoí.

Távól tőlem, napnyugaton

Ott van a te házad,
Csillagsugár, vidd a lelkem,
Óh adj neki szárnyat.

S hogyha künn jár, tartsd elébe,
Hadd' olvasson róla,
Elsápad az arcán, tudom,
Az a két szép róza.

Áldd meg Isten azt a házat,
Áldd meg azt a kertet,
Ahol ő van, ahol ő jár,
Ahol hangja reszket.

Áldd meg azt a porszemét is,
Amit érint lába,
Bú ne érje, gond ne szálljon
Soha a nyomába.

Szatmáry Sándor.

Anyós mint lelkipásztor. Bostonban a minap egybekelt *Horst* Károly *Aikken* Emilia kisasszonnyal és a fiatal párt a leány anyja, *Aikken* asszony adta össze. Pontosan elvégezte a formáságokat és végül gyönyörű szónoklatot intézett az új házassághoz. Az amerikai lapok apróra leírják a furcsa házasságtörést és azon tündönek, vajjon mindig olyan figyelemmel fogja-e végighallgatni *Horst* ur az anyósa prédikációját?

Egy festő kalandja. Kellemetlen kalandja akadt hőbortos modora miatt *Henri de Groux* ismert francia festőnek. Olaszországban utazgatóit és utjában *Firenze*be is eljutott, ahol örültek nézték és bevitték az örültekházába. Né-

hány nap mulva azonban megszökött és minthogy nem volt nála pénz, koldulásra adta magát. Új-szakánként az utcán aludt, egy-egy templom vagy üzlet lépcsőjén. Azután kávéházakban a vendégek arcképét rajzolgatta néhány fillérért. Végre megkönyörült rajta valaki és egy *Marseil*-lebe menő hajón Franciaországba segítette. A minap érkezett meg *Páris*ba a sok csavargástól lerongyolódva, züllött állapotban.

Részeg állatok. Téves felfogás, hogy csak az ember szereti a szeszes italokat. Szeretlik azt bizony az állatok is. Jenában például egy diák-nak volt egy kuttyája, amely annyira rászokott a sörivásra, hogy valósággal szakértő lett a sör tén. A barna sört nagyon szerette, a világosafé azonban nem és ha csak néhány csepp világos sörű üntöttek is egy nagy pohár barna sörbe, rögtön észrevette és nem itta meg. Érdekes kísérletet végezt most két német tudós a darazsakkal. Fogva tartották és cukrosvizvel itatták őket, de egyszer spiritusz keverték a cukrosvizbe és ekkor észrevették, hogy sokkal több darázs veti magát rá, mint akkor nem volt benne spiritusz. A darazsak valóságos fészegre itták magukat. Sokáig mosdatlanul feküdtek a hátukon, míg végre magukhoz tértek. A német-francia háborúban két ló a szó legteljesebb értelmében berugott. A dolog úgy történt, hogy a német katonák francia bort ittak este és a bor megmaradt felét éjszakára szalmába csomagolt hordóban az istállóba tették. A hordó egyik oldala nyitott volt; éjjel két ló hozzáférközött és megitták a bort. A mulató lovak aztán összetépték köteleiket, kirohantak az istállóból és garázdálkodni kezdtek. Csillapító szereket adtak be nekik, de nem használt, kénytelenek voltak hát fölbőlni a részeg lovakat.

Kövér emberek megadóztatása. Egy svédországi város előjárósága elhatározta, hogy megadóztatja a kövér embereket. Akinak a test-mega meghaladja a 135 fontot, annak fizetnie kell, még pedig, ha 200 fontnál könnyebb, akkor évi tizenkét koronát, ha meghaladja a 200 fontot, de 270-en alul marad, akkor huszonnégy koronát fizet. Aki még ennél is többet nyom, az még hét korona adót fizet.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Sch. V. Hadmentességi adót kell fizetnie. — *F. B. Küküllő-Széplak.* Sajnáljuk, de ékeket e helyütt nem ajánlhatunk. — *R. S. Tar.* Bár-mely könyvkereskedés révén megszerezhető az egyfolyvosások jegyzékét. — *H. V.* A Nem Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete augusztus 28-án Nagyváradon és Érsekújváron vándorgyűlést tart a gazdatiszti gyakorlati vizsgálamint a gazdatiszti törvény megváltoztatása tárgyában. Az egyesület vezetősége (Budapest, Baross-tér 14. szám) készséggel utbaigazítja. — *Nagyvárad* előfizető. Amennyiben még nem kapott volna feleletet, méltóztassék megismételni kérdését. — *J. P. Fiume.* A budapesti papnövelde igazgatósága (IV., Papnövelde-utca 5—7. szám) készséggel utbaigazítja. — *Vidéki olvasó.* Az államiépítészeti hivatal utján a kereskedelmi miniszterhez intézze kérvényét. — *H. B. Szarvas.* Telefonos fölvilágosítást nem adnak az ilyen hivatalokban. — *S. L. Bácskeresztur.* Az űszűndij-pályázatok feltételeit az állatorvosi akadémiá igazgatósága (Budapest, VII., Rottenbiller-utca 23—25. szám) közli. — *Gerjen előfizető.* Schopenhauer egyes kisebb értekezései megjelentek a *Filozófiai Irók Társában*, *Bánóczy József* magyar fordításában. Megszerezhető bármely könyvkereskedés révén. — *813.305. számú előfizető.* Nem tudunk róla. — *K. A.* A pénzügyigazgatóságnál érdeklődjék. — *L. M. Perbál.* Az I. Budapesti Katonai Hadastyánegylet titkári hivatala (II., Lánchíd-utca 11. szám) készséggel ad fölvilágosítást. — *Miszorfa.* Katonai alreáliskola Kassán, *Kis-Martonban*. Készen és Szent-Pöltenben van. A fölvetel iránt való kérvény, amelynek mellékletei: honossági, orvosi, iskolai, vagyoni bizonyítvány és családi értesítő, legkésőbb május 15-ig nyújtandó be az illető intézet igazgatóságához. — *S. Gerzs.* Magyar nyelvű újság. — *H. J.* A Magyar Paedagógiai Társaság titkársága (Budapest, I., Németvölgy, Hantos-ut) készséggel rendelkezésére bocsátja a vonatkozó jegyzéket. —

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irta: APRAXIN JULIA grófnő

(34)

Julia, aki egyre nyugodtnak látszott, fogta a horgolótűjét és dolgozni kezdett egy gyermekágyterítőn. Mária ruhácskát kezdett hímezni az ő kis Edmécejének és Armand izgatottan, idegesen, Juliával elégedetlenkedve, azt hitte, joggal kételkedik a fiatal asszonyban. Azt találta, hogy az a barátság, amelyet Julia olyan jól játszott a jelenlétében a könyvtári jelenet óta, nem előgíti ki az ő szívének vágyait. Azon töprengött, hogyan lehetne Juliában melegebb érzelmeket fölkelteni, amelyek inkább megfelelnek annak a szerelemnek, amelyet iránta érez. Akkor egyszerre csak valami üdítő támadt...

Ugy vélte, hogy a féltékenység megszerezheti neki azt, amit nem szerezhetett meg neki a szerelmes hódolása.

Klotild jutott az eszébe... és hogy Klotildra gondolt, leült a zongorához; s csak egy minden szándék nélkül végigfuttatván ujjait a billentyűkén, a legkülönösebb dallamokat rögtönözte, amelyek hol gyöngédek, hol szenvedélyesek voltak, majd irgalomért esedeztek, majd fenyegettek.

A zongora ugy esengett Armand mozgékony ujjainak az ütése alatt, mint ahogy a sziv hurjai megrezdülnek az igazi szenvedély parancsára.

Mária és Julia egyetlen szót sem szóltak, de mind a ketten azoknak a mozgalmas hangoknak a hatása alatt voltak, amely nekik nagyon is értelmesen beszélt. Mind a hárman szobka az eszményi magaslatokba emelkedtek, ahova néha a művészet, költészet, az ihlet és delezesség ragad bennük. Leük egy pillanat alatt a földi terek fölé repült, amikor álmódosulokból hirtelen tübeknek a megjelenése riasztotta fel őket, akik lármásan rontottak be a szalonba, ahová bevezették őket.

Ott volt köztük La Feuillade és La Feuilladené. Julia rosszul lepezte az ellenszenvet, amelyet Klotild láttára érzett. Sacville Mária szeretetreméltó mosoly alá igyekezett rejtetni azt a kevés örömet, amelyet érzett, amiért kiragadták őket azokból a különféle érzelmekből, amelyeket bátyja ihletett játéka keltett benne.

— Márkiné, — mondotta La Feuillade Juliához fordulva — bemutatom önnek La Feuillade bárónét és arra kérem, ajándékozza meg jóindulatával irántam való régi barátságára való tekintettel; és némileg mint új honfőtársnőt is.

— Bizonyára — mondotta a márkiné, rendkívül erőfeszítést fejtve ki, hogy mosolyt kényszerítsen magára — természetesen nagyon boldog leszek, ha La Feuilladenőt nagyszámú barátnőim közé számíthatom és kezét nyújtott a bárónénak.

Abban a pillanatban, amint a két nő keze összedért, Juliát és Klotildot hirtelen élénk érzés rendítette meg: fájdalommas ütés, amely ahhoz hasonlított, amit egy kigyó érintésére érzünk.

Klotild Moreuil márkinénak elég jól játszott kedves hangon felelt; a két fiatal asszony egy pillanatra beszélgetett egymással és nemsokára a társaság többi része is belevagyult beszélgetésükbe, amely csakhamar általánossá és elég élénkű vált. Julia keveset beszélt, a szíve fájdalommasan szorult össze.

— Ön volt az, Charcet, aki olyan csodálatosan játszott a zongorán, amikor a lépcsőn feljöttünk? — kérdezte hirtelen Klotild az ő közönséges módján, látva Julia levertségét.

— Igen, asszonyom, bátyám volt — felelte Mária, látva, hogy Armand egyetlen szót sem szól.

— Különbem nem is tudom, hogy miért kértem ezt — mondotta Klotild. — Hiszen az ön játékát senkihez sem lehet hasonlítani. Emlékszik-e, hányszor játszottunk négykézre és aztán hogyan kísérte az énekünket? Igazán, senki sem tudott úgy kísérni, mint ön.

La Feuilladené szavaira a jelen voltak mind kérve kéri, hogy énekeljen; eleinte vonakodott, aztán így szólt:

— Nem szeretem kéretni magamat és ha Charcet ur szíves lesz kísérni, mint régen, megpróbálom.

— Ó, asszonyom, — felelte Armand — igazán nem tudom, emlékszem-e még azokra a zeneszámokra.

— Bizonyos, hogy igen, az ön tehetségével vissza fog emlékezni. — E szavakkal Klotild a zongora felé ment. — Jöjjön hát, — mondotta Armand felé fordulva — ne keresse hát magát ennyire. Még azt hihetnék, hogy fél kísérni engem — tette hozzá mosolyogva.

Armand a zongorához ült, de rosszul lepezett kedvetlenséggel.

— Ugyan, Klotild, — mondotta La Feuillade — ne énekeljen, attól tartok, hogy megbetegszik; tegnap óta kissé bágyadt a hangja s azt is lát-hatja, hogy Charcet nem szívesen kísér.

— Én! De ugyan! — mondotta Armand erőltetett hangon, oly kevésse szeretetreméltóan, hogy Klotild sértődött, szárazon így felelt:

— Végre is, ha önnek nincs kedve ahhoz, hogy kísérjen, hát én meg nem nagyon töröm magamat, hogy énekeljek; de mert az urak olyan élénken kívántak hallani, nem tartottam helyesnek, hogy soká kéresse magamat.

Ezzel a báróné felállott, hogy otthagyja a zongorát; de az egész társaság tiltakozott és Armand, mintún szempillantást vetett Juliára és látva szenvedését, azt mondta magában, hogy jó volna talán fokozni Julia féltékenységét, hirtelen sugallatnak engedve, a zongorához ment, nagy tüzzel Lukréciaiból játszott, tudván, hogy Klotild csodálatos módon énekl.

— Ah! — mondotta diadalmas mosollyal Charcet-hoz fordulva. — Ah, hát mégis emlékszik? — mondotta szinte halkán, de elég hangosan arra, hogy Julia meghallhassa.

Ebben a pillanatban Charcet odanézett, ahol Julia volt; látszólag hidegnek és közömbösnek találta. A szíve háborgott a különös lelkiállapot vett rajta erőt. Klotild szeme, csábító szépsége, hangja, Lukrécia szenvedélyes dallama, minden hozzájárult ahhoz, hogy megzavarja a fiatal ember érzékeit, akinek a lelke annyira átengedte magát a legképtelenebb, a legrendkívülőbb ellentéteknek. Maga is izgatott hangon beszélt Klotildhoz, szavait bágyadt mosollyal kísérve.

— Vannak dolgok, — mondotta — amiket sohasem felejt el az ember.

Julia hallotta Armand válaszát és látta azt a kifejezéssel teli tekintetet is, amelyvel ezt a választ kísérte. Ha mérgezett tűrt döftek volna a szívébe, az sem okozott volna neki olyan fájdalmat.

Charcet, akinek eleinte csak az volt a számdéka, hogy a márkiné féltékenységét fölkelte, azt érezte, a nélkül, hogy maga is számot adhatott volna magának a dologról, hogy a páratlan Klotild csábító szépségének az igája alá kerül és a nélkül, hogy legyőzni igyekezett volna az érzelmi hatást, amely uralkodott rajta, csakhamar ugy elbűvölte ennek a veszedelmes asszonynak a szépsége, mint azelőtt és nemsokára csakis bűvös szíren hangját hallotta.

Armand alapjában véve nem volt gonosz; de gyöngye volt és főként nagyon könnyen megadta magát annak az ostromnak, amelyet a hiúsága indított ellene és az újabb meg újabb szüntelen gyönyörök, amelyekkel a szerelmes csábítások kínálták. Hallatlan tetszésvágya különös gyönyörűséget talált abban, hogy Klotild, ezidő szerint La Feuilladené, kompromittálja magát vele szerelmében és a hideg és enyves Julia jelenlétében. Armand boldogul boldog volt, amiért La Feuilladené igazi gyözelmet aratott, és hitte, hogy ez a gyözelem Julia szívében tartós szerelmet fog ébreszteni. És végre, hogy az egész igazság kitünjön, azok a villámok, amelyeket Klotild szeme szórt felé, olyan élénk gyönyöröket igérték neki, hogy nem igyekezett ellentállni a csábító ígéreteknek.

Klotild olyan tüzzel énekel, amely viharos lelkesedésre ragadta hallgatóságát.

Klotild régi szenvedélye Armand iránt sokkal nagyobb hővel élénkült fel, mint valaha; különben sem szűnt meg egy pillanatra sem szeretni

és csakis ez a szerelmi birta rá, hogy La Feuillade felesége legyen. Francia, párisi asszony lehetett és biztos volt abban, hogy viszontláthatja Armandot és ami azt illeti, hogy viszakhódítsa a szerelmét... nem kételkedett abban, hogy cált ér.

Mikor a báróné befejezte énekét otthagyta a zongorát, Charcet utánament s a legmelegebb szavakkal fejezte ki neki bámulatát; Klotild pedig boldogan fogadta ennek az élénk lelkesedésnek a nyilvánítását, amelyet a fiatal emberben az az ideges izgalom szólaltatott meg, amelybe érzékeinek a láza döntötte.

Julia, aki mindazt figyelemmel kísérte, ami egy óra óta történt, majd meghalt a fájdalomtól. Látva Charcet-t abban az állapotban, amelyben volt, azt hitte, valami gonosz álom győtri; annyira szenvedett s azt hitte, hogy az eszt veszti; egyszerre csak a szemét is lehunyta; érezte, hogy elgyöngül.

Akkor Sacville Mária ott termett mellette s megfogta a kezét, így szólt hozzá:

— Az isten szerelmére, Julia! Nagybátyám becsületére kérlek, bátoroság!

Barátnőjének e szavaira a márkiné magához tért. Isten megadta neki azt a bátorságot, melyre olyan nagy szüksége volt, hogy elrejtse fájdalmát a társaság előtt, amely szalonját betöltötte.

Végre La Feuillade, aki csupa belső harag volt, vetett véget ennek a kegyetlen jelenetnek.

— Menjünk Klotild! — mondotta kurtán. — Menjünk, későn van s tudja, megígérte barátnőinek, az angol hölgyeknek, hogy idején visszatér.

Klotild fölállott és az egész társaság követte példáját.

— Kedves márkiné, — mondotta a báróné Julia felé fordulva — reményem megengedi, hogy gyakran láthassam.

— Természetesen, asszonyom — felelte Julia elég jól játszott természetességgel — mindig boldog leszek, ha fogadhatom.

— Ön véghetetlen szeretetreméltó, asszonyom! — mondotta Klotild, — de ez még nem minden, még van egy kérés. Charcet ur el akar kísérni bennünket Beau-Rivageba és velünk akarja tölteni az estét; megengedi ezt neki?

— Nekem semmi megengedni vagy megtiltani valóm nincsen Charcet urnak — felelte Julia büszke hangon — amelyet hiába igyekezett természetessé tenni.

La Feuillade el volt keseredve és nem is próbálta lepezni rossz kedvét látszólagos nyugalmommal.

Armand a pillanat szeszélyének hatása alatt eltávozott. Kábultságában nem vette észre, hogyan hívogatja őt szemével Klotild és ment utána, mint ahogy a vas követi a mágneset, amely ellenállhatatlanul vonzza magához.

Armand alig bucsuzott Juliától és nővérétől; alig is vette észre azt a mélyen fájdalommas kifejezést, amely a márkiné kedves arcán tükröződött.

Amikor mindenki elment s Mária és Julia magukra maradtak, a két fiatal asszony hosszasan nézett egymásra, aztán Mária egyszerre csak így kiáltott fel magánkivül:

— Ah! Szegény Juliám!

Julia azzal felelt ezekre a szavakra, hogy Sacville Mária karjaiba vetette magát.

A két fiatal asszony sokáig maradt így, mind a ketten sirtak, mind a kettőjük szívét mélyen sebezte a fájdalom.

XXI.

A következő napokban Charcet újra elment Beau-Rivageba, ahová Klotild vonzotta. Ugy látszott, mintha egészen megfeledezett volna Moreuil márkiné iránt való szerelméről; vagy ha eszébe jutott is, az csak arra késztette, hogy megkötöztesse figyelmességét a báróné iránt.

Armand viselkedését Julia iránt Sacville báróné érthetetlennek találta, látva azt a kegyetlen szenvedést, amit ez a különös viselkedés boldogtalan barátnője szívének okozott.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Fizetésekreptelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésekreptelenségeket jelent: *Matlik* Károly kereskedő *Ada*, *Dzurik* Mátyás *Liptószentmiklós*.

Mérsékeltáru jegyek a Tátrába. A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint Budapestről mérsékeltáru menettérti körutazási jegyeket adnak ki a kassa-oderbergi vasut *Csorba* állomására olyképp, hogy azok úgy omdamenet, mint visszajövet Kassán, Ruttkán vagy Zsolnán át érvényesek. A körutazási jegyek 14 napig érvényesek s gyorsvonaton az I. osztályban 48 koronába, a II. osztályban 32 koronába, míg személyvonaton a III. osztályban 16 koronába kerülnek. E körutazási jegyekkel kapcsolatosan az Idegforgalmi és Utazási Vállalat 45 koronáért oly kirándulási jegyfüzeteket bocsát ki, amelyek Csorbatón, Tátrafüreden, Tátralomniczon, Szepesbélán (Cseppkőbarlang), Tátraszékplakon összesen háromnapos tartózkodásra, teljes ellátásra, elszállásolásra, kalauzálásra s a vállalat kocsjainak, szintugy a csorba-csorbatói fogaskerekű vasut és a szepesbela-poprádfelkai helyierdekű vasut díjtalan használatára jogosítanak. A füzetek külön-külön kaphatók és nincsenek több személy együttes utazásához kötve.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 51.50 korona pénzben, 52.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentiált készáru 53.80 korona pénzben, 54.20 korona áruban.

Sertés-konsumvásárlási jelentés. (A székfővárosi sertésvásár és közvágóhíd intézése.) Augusztus 24-én. Főhajtás összege 455 db sertés, 28 darab süldő. Előző napi eladatlant maradvány 455 darab sertés, 21 darab süldő, összesen 876 darab sertés, 49 darab süldő. Eladott 667 darab sertés, 28 darab süldő. Eladatlant maradvány 209 darab sertés, 21 darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettettek: Zsírsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 88—91 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig fillérig, II. rendű selejtezett fillérig, kanló fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 92—98 fillérig, fiatal közep. 220—300 kilogrammig 88—97 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 76—90 fillérig, süldő fillérig, malac fillérig. Huszsertés: nehéz 300 kilogrammon felül fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig fillérig, süldő 76—80 fillérig, malac 40 kilogrammig fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, életsúlyban értendőek.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, augusztus 24.

Nyugodt irányzat mellett 25.000 métermázsza buza került a forgalomba alig tartott áron.

Rozs jegyzése élénk forgalom mellett változatlan maradt.

Tengeri és zab irányzata csendes volt.

Felmondott 1000 métermázsza tengeri augusztus 29-én leendő átvételre.

Eladatok:

Buza. *Tiszavidéki:* 500 mm. 81 k. 11 K. 25 f., 200 mm. 81 5/8 k. 11 K. 20 f., 1000 mm. 81 k. 11 K. 15 f., 300 mm. 81 k. 11 K. 15 f., 100 mm. 81 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 81 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 81 k. 11 K. — f., 100 mm. 81 k. 11 K. — f., 400 mm. 81 k. 11 K. — f., 100 mm. 81 k. 10 K. 90 f. sárga, 200 mm. 80 5/8 k. 11 K. 15 f. fehér, 100 mm. 80 k. 11 K. 12 1/2 f., 200 mm. 80 k. 11 K. 10 f., 200 mm. 80 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 80 k. 11 K. 05 f., 150 mm. 79 k. 10 K. 25 f. üszkös, 100 mm. 79 k. 10 K. — f. rozsos, 300 mm. 79 k. 10 K. 35 f., felső, üszkös, 200 mm. 78 7/8 k. 10 K. 85 f.

Pestmegyei: 1000 mm. 80 5/8 k. 11 K. 15 f., 1000 mm. 81 k. 11 K. 10 f., 200 mm. 81 k. 11 K. 10 f., 200 mm. 81 k. 11 K. 10 f., 700 mm. 80 k. 11 K. 02 1/2 f., 300 mm. 79 5/8 k. 10 K. 97 1/2 f., 200 mm. 78 5/8 k. 10 K. 95 f., 200 mm. 79 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 78 k. 10 K. 75 f., 100 mm. 77 k. 10 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 10 K. 70 f.

Romániai: 5000 mm. 79 k. 11 K. 10 f., 1000 mm. 78 k. 11 K. 05 f., 1000 mm. 79 k. 11 K. 05 f., 1500 mm. 79 k. 11 K. 05 f.

Szerbiai: 2000 mm. 78 k. 10 K. 67 1/2 f., 2000 mm. 78 k. 10 K. 67 1/2 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 2000 mm. 8 K. 20 f., 600 mm. 8 K. 20 f., 200 mm. 8 K. 15 f., 500 mm. 8 K. 15 f., 300 mm. 8 K. 10 f., 100 mm. 8 K. 12 1/2 f., 300 mm. 8 K. 10 f., 200 mm. 8 K. 10 f., 500 mm. 8 K. 05 f., 100 mm. 8 K. 05 f., 100 mm. (6-áru) 7 K. 90 f. paritás, 100 mm. (6-áru) 7 K. 90 f., 400 mm. 8 K. 22 1/2 f., három hónapra.

Zab: 100 mm. 7 K. 60 f., 100 mm. 7 K. 42 1/2 f., 100 mm. 7 K. 40 f., 200 mm. 7 K. 25 f.

Tengeri: 100 mm. 7 K. 67 1/2 f., 200 mm. 7 K. 65 f., kocsira rakva.

Repe: 650 mm. 11 K. 70 f., 200 mm. 11 K. 90 f., paritásra.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktörzsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	MÉRS.	50 kilogramm ára		MÉRS.	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	77	10.70	10.85	79	—	—
"	78	10.80	10.95	80	10.30	11.05
"	79	10.85	11.—	81	10.35	11.15
Fehérmegyei	77	10.45	10.60	79	—	—
"	78	10.70	10.85	80	10.80	10.95
"	79	10.75	10.85	81	10.85	11.—
Pestvidéki	77	10.65	10.80	79	—	—
"	78	10.70	10.85	80	10.75	11.—
"	79	10.75	10.85	81	—	—
Bánási	77	10.60	10.75	79	—	—
"	78	10.75	10.85	80	10.90	11.05
"	79	10.80	10.95	81	—	—
Bácskai	76	10.65	10.80	79	—	—
"	77	10.75	10.90	80	—	—
"	78	10.80	11.—	81	—	—
Szorb	79	—	—	81	—	—

Egyéb gabonafajták	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	8.05	8.20
" közepminőségű	7.95	8.—
Árpa takarmányára, I. r.	7.35	7.60
" másodikrendű	7.35	7.30
Zab elsőrendű	7.45	7.65
" közepminőségű	—	—
Tengeri elsőrendű	7.65	7.75
" másodikrendű	—	—
Májusi tengeri	7.53	7.51—7.58
Májusi tengeri (1905)	7.53	7.51—7.58

A határidőszület folyamán a következő

kötések történetek:

Októberi buza	10.82—10.83—10.80
Áprilisi buza (1905)	11.05—11.01—11.08
Októberi rozs	8.30—8.34—8.38
Októberi zab	7.26—7.29
Szeptemberi tengeri	—
Májusi tengeri (1905)	7.53—7.51—7.58

Déli egy órákor a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza	10.88—11.89
Buza áprilisi (1905)	11.08—11.09
Októberi rozs	8.37—8.38
Októberi zab	7.29—7.30
Augusztusi tengeri	0.—0.—
Májusi tengeri (1905)	7.57—7.58

Délután fél 5 órákor zárul:

Októberi buza	10.92—10.93
Áprilisi buza (1905)	11.11—11.12
Októberi rozs	8.36—8.37
Októberi zab	7.32—7.33
Augusztusi tengeri	0.—0.—
Májusi tengeri (1905)	7.57—7.58

A budapesti értéktörzsde.

A mai előtörzsde londoni hírekre tartózkodó maradt a hangulat és ennek következtében a nemzetközi értékek árfolyama lemorzsolódott. A forgalom igen csekély volt. Délben változatlan berlini jegyzésekre az általános hangulat kedvetlen maradt és kötések csak szórányosan fordultak elő. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán nyengébb volt az irányzat.

Előtörzsde. Gyengült. Osztrák hitelrészvény 640.25—641.50. Magyar hitelrészvény 754.75—754.25. Osztrák-magyar államvasut 631.—630.50 korona.

Déli törzsde. Kedvtelen. Osztrák hitelrészvény 640.90—640.60. Magyar hitelrészvény 755.—754.50. Osztrák magyar államvasut 630.75. Déli vasut 91.75—90.50. Rimamurányi vasút 497.50—497.—. Városi villamos vasut 329.50 korona.

A helyi értékek piaca gyengébb. Kötött: Magyar fegyver- és gépgyár részvénytársaság 294.—292 korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—

5.— korona, 8 napra 7—9 korona, 1904. szeptember hó végére 17—19 korona.

Utőtörzsde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 639.25. Magyar hitelrészvény 753.—. Leszámitolóbank 444.—. Rimamurányi vasút 497.50. Osztrák-magyar államvasut 629.75. Közüti vaspálya 566.75. Városi villamosvasut 329.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.				
a) Magyar államadósság.				
	Pénz	Áru	Pénz	ra
Aranyl. med.				
aug-ra	119.10	119.60	200 K.-As	206.— 209.—
Koronajáradék	97.15	97.55	Magy. földte-herm.	97.75
Koronaj. ultim.			aug-ra	97.—
aug-ra	97.—	97.80	Horr-vál. jelb.	98.—
Koronaj. 21/2%	98.75	99.25	érv. köv.	98.—
Vaskapu-köl.	83.25	84.25	Tiszai nyver-köics. 200 K.	161.50 164.50

b) Osztrák államadósság.				
Koronaj. máj.	Papírj. feb.—nov.	aug.	koronaj.	ra
90.—	99.50	99.85	99.—	100.35 99.50

c) Egyéb nyilvános kölcsönök.				
Budapest f. v.	1897. 4/0 köl.	Temes-Béga-társulat 4/0	ra	
96.—	96.75	97.—	93.—	

Bankok.				
		M. jelb. hitelb.	Ugyanaz aug. med.	ra
Ángol-osztrák bank	279.—	281.—	508.—	508.—
Közp. magyar bank	336.—	340.—	550.—	550.—
Pénzint. bank	138.—	140.—	449.—	449.—
Hazai bank	210.—	212.—	1025.—	1035.—
Hermes m. ált. váltóvál. r.-t.	240.—	260.—	640.75	641.25
Magyar hitelb.	—	—	1607.—	1617.—
Ugyanaz aug. med.	754.50	755.—	2805.—	2815.—
M. agr. és járb.	450.—	460.—	1780.—	1840.—

Takarékpénztárak.				
		Magy. ált. tkp.	Orsz. közp.	ra
Bélvárosi	238.—	225.—	1640.—	1640.—
Bpesti III. ker.	200.—	220.—	2180.—	2180.—
Bpesti IV. ker.	212.—	220.—	15640.—	15640.—
Bpesti tkp. és orsz. zálogk.	419.—	425.—	7775.—	7825.—
Egyes. bpesti	2400.—	2420.—	—	—

Malmok.				
		Henger	Moln. és stők	Victoria
Concordia	175.—	185.—	920.—	970.—
Első budapesti	1220.—	1250.—	875.—	885.—
Észácsi	430.—	435.—	470.—	480.—
Lajza	220.—	230.—	—	—

Biztosító-társaságok.				
		M. jég. és vizs. bizt.	Nemz. vállalat	Pannónia-vízut.
Bécsi biztosító	420.—	430.—	390.—	395.—
Bécsi élet- és károsb. bizt.	65.—	60.—	350.—	350.—
Első magy. ált.	800.—	850.—	2050.—	2100.—
Fonctère	242.—	244.—	—	—

Bányák és téglagyárak.				
		M. ált. kőszénb.	M. kerámiál.	Ujlaki téglag.
Északm. kősz.	226.—	230.—	135.—	140.—
Bányák, bányász. kőb.	547.—	552.—	540.—	540.—
Íst. v. teg. gy.	100.—	105.—	305.—	308.—
Kőbány. götgy.	940.—	980.—	—	—
Magy. aszfalt.	154.—	157.—	—	—

Vasút- és gépgyár-részvények.				
		Nicholson <th>Rimamurányi <th>Ugy. aug.-ra </th></th>	Rimamurányi <th>Ugy. aug.-ra </th>	Ugy. aug.-ra
Első m. gazd. gépgyár	150.—	166.—	305.—	315.—
Danabius	172.—	175.—	467.50	468.—
Ganz	3190.—	3260.—	348.—	358.—

Külföldi vállalatok részvényei.				
		"Hungaria" mlt. frágys.	Közbányai polg.	serfőz.
Ált. vagg. kül.	600.—	610.—	300.—	310.—
Bpesti közuti vaspálya 5/0	315.—	322.—	215.—	225.—
Ugy. aug. med.	566.75	567.25	848.—	858.—
Bpesti közuti v. p. élv. jegy	340.—	350.—	378.—	388.—
Bpesti vill. vasut	329.25	329.75	680.—	690.—
Bpesti vill. városi vasut	—	—	630.75	640.75
Ugy. élv. jegy.	115.—	118.—	—	—

Közelekedési vállalatok részvényei.				
		Olasz vörös-k. <th>Osztr. vörös-k. <th>Pályj.</th> </th>	Osztr. vörös-k. <th>Pályj.</th>	Pályj.
Adria tengh.	469.—	472.—	42.—	44.—
Bécsi közuti vaspálya 5/0	—	—	44.—	45.—
Ugy. aug. med.	566.75	567.25	54.—	56.—
Bpesti közuti v. p. élv. jegy	340.—	350.—	462.—	474.—
Bpesti vill. vasut	329.25	329.75	160.—	170.—
Bpesti vill. városi vasut	—	—	—	—
Ugy. élv. jegy.	115.—	118.—	—	—

Sorsjegyek.				
		Olasz vörös-k. <th>Osztr. vörös-k. <th>Pályj.</th> </th>	Osztr. vörös-k. <th>Pályj.</th>	Pályj.
Bazilika	19.50	21.50	42.—	44.—
Ugy. o. felülb.	23.50	22.50	44.—	45.—
Bécsvárosi	507.—	525.—	54.—	56.—
Jó-ziv	9.75	10.75	462.—	474.—
Ugy. o. felülb.	9.75	10.75	160.—	170.—
M. vörös-ker.	27.—	29.—	—	—
Ugy. o. felülb.	29.—	31.—	—	—

Pénzmenek.				
		Német bír. b. jegy (1000f.) <th>Francia bjegy <th>Olasz bjegy </th></th>	Francia bjegy <th>Olasz bjegy </th>	Olasz bjegy
M. vagy oszt. arany vert	11.35	11.43	94.50	95.30
M. vagy oszt. arany kör.	11.27	11.33	94.95	95.30
20 fr. arany	19.03	19.06		

68.— korona, vörös aprószemű 58.—64.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös búsági — korona, középszemű 68.— 74.— korona, nagyszemű 78.—82.— korona. Disznózsír: budapesti 66.—66.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, várossal 4 darabos 53.—53.50 korona, 3 darabos 56.—56.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvász: szlovéniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzőszen az angol konzolok londoni erős esése következtében a spekuláció nagyon csekély volt, a forgalom és az árfolyamok alig változtak. Az utolsó-ellátás simán ment, a hitelrészvényeket Budapest részére keresték. A repost 3 3/4—3 7/8% volt.

A déli tőzsden a déli vasuti részvények kisebb mértékű helyi realizálás következtében csökkentek. Wienerbergi 800-ra emelkedett. Prágai vasúti 2255-ig esett.

Zárlat kedvelen, engedékeny. A magánkamatláb 3 7/8%.

Bécs, aug. 24. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 118.95. Magyar koronajárdék 97.05. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegye 161.50. 4% magyar földterhelmentesítési kötvény 97.60. Magyar hitelbank-részvény 754.—. Magyar nyerevény-kölcsön-sorsjegye 206.—. Magyar lezártulató- és pénzváltóbank-részvény 447.—. Kassa-óderbergi vasúti részvény 381.—. Rimacuranyi vasútrészvény 497.50. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasúti kölcsön esziben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 508.—. Adria hajózási r. t. —.

Bécs, aug. 24. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/9% papírjárdék 99.25. 4 2/9% ezüstjárdék 99.25—100.20. 4% osztrák aranyjárdék 119.15. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegye 152.90. 1864. sorsjegye 257.—. Osztrák hitelsorsjegye 460.—. Osztrák hitelrészvény 639.75. Angol-osztrák bank —. Unionbank 516.—. Bécsi bankgyűjlesztő 520.25. Osztrák Länderbank 428.50. Osztrák-magyar bank 1806.—. Osztrák-magyar államvasút 629.85. Déli vasút 89.75. Elbevolgyi vasút 421.—. Dunagőzhajózási társaság 849.—. Alpesi részvény 426.75. Dohányrészvény 344.—. 20 frankos arany 18.95. Cs. kir. arany (vert) 11.34. Londoni váltó 239.92. Német bankváltók 117.23. Lipótké 387.—. Bécsi Tramway Lít. B. —. Bécsi Tramway Lít. A. —. Osztrák Lloyd 682.—. Török sorsjegyek 128.25. Az irányzat nyomott.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 24. (Zárlat.) 4 2/9% papírjárdék —. 4 2/9% ezüstjárdék 99.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. 4% magyar aranyjárdék 100.10. Elbevolgyi vasút —. Osztrák hitelrészvény 201.60. Magyar koronajárdék 97.60. Déli vasút 19.20. Osztrák-magyar államvasút 135.—. Károlyi Lajos vasút —. Kassa-óderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.30. Bécsi váltó 85.25. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék —. Disconto Commandit 189.60. Magyar hitelbank —. Altalános Villamosági Edison 228.50. Dynamit Trust 172.25. Gelsenkircheneri 223.20. Harpeni 218.20. Laurakohó 254.60. Az irányzat szabálytalan.

Páris, augusztus 24. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Új török-konzol 87.95. Egyiptomi járdék 107.—. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 11.79. 3%-os francia járdék 98.17. 4%-os spanyol járdék 87.—. 3%-os új törleszhető járdék 98.32. Crédit foncier de France —. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön 89.25. Görög kölcsön —. Váltó Olaszországnak 0% pari. Váltó Amsterdamra 206.62. Váltó Brüsszleire 0% 1/16. De Beers 462.—. Chartered 38.25. 5%-os bolgár kötelezvény —. Magyar aranyjárdék 101.—. Déli vasút 95.—. Váltó Londonra 222.50. Osztrák aranyjárdék 102.70. Török sorsjegye 123.50. Meridional vasút 722.—. 4%-os olasz járdék 103.87. Otoman-bank 567.—. 3%-os francia járdék 98.17. Osztrák földhitelintézet 1304. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 325.50. 4%-os 1896. román kölcsön —. Dohányrészvény 379.—. Váltó Bécsre 104.81. Váltó német piacokra 122.28. Rio 13.62. East Rand 201.—. Randfontein 73.50. Magyar jelzálogbank —. Az irányzat tartott.

Frankfurt, augusztus 24. (Zárlat.) 4 2/9% papírjárdék 100.50. 4%-os osztrák aranyjárdék 101.90. 4%-os magyar aranyjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák-magyar államvasút 134.90. Északnyugati vasút —. Bustiehardi vasút —. Londoni váltó 204.42. Bécsi bankgyűjlesztő 132.40. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön 83.10. 4 2/9% ezüstjárdék 100.50. Osztrák koronajárdék 99.80. Magyar koronajárdék 97.65.

Osztrák-magyar bank 115.80. Déli vasút részvény 13.30. Elbevolgyi vasút —. Bécsi váltó 852.76. Párisi váltó 809.33. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 223.—. Az irányzat nyugodt.

A budapesti-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 24. A sertésüzlet irányzata: élénk. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar 0.156 rendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 114—115 fillérig. Fiatal közep (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérig. — II. Magyar eredetű: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 117—118 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérig.

Sertéselésztsz: 1904. augusztus 22. napján volt készlet 35.981 darab. — 1904. augusztus 23. napján felhajtott 1262 darab. 1904. augusztus 23. napján elszállított 349 darab. 1904. augusztus 24. napján maradt készletben 38.594 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 24. —

Kinevezés. Az aradi m. kir. pénzügyigazgató-ság Habány Vendel budapesti lakos pénzügyminiszteri kiegészítő hivatalnokká a kisjenői kir. adóhivatalhoz végleges minőségű kir. adóhivatali szolgálóvá nevezte ki.

Tanügyi kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Beyer Róbert szolnoki állami főreáliskolai rendes tanárt az eperjesi kir. kath. főgimnáziumhoz e minőségben, Márkus Ferenc okleveles tanítót a nyitrai kir. állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Várakó József okleveles tanítónak a szent-erzsébeti állami népis-kolához rendes tanítónak nevezte ki. Illes István décsi állami főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségben véglegesen megerősítette. Reithofer Rezső agri állami főreáliskolai rendes tanárt a szamosújvári állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Pályázatok. A nagyszőlősi kir. adóhivatalnál pénztárnoki állásra 2 hét alatt, — a nyitrai pénzügyigazgatóságnál számtartó állásra 2 hét alatt, — a zágrábi pénzügyigazgatósághoz fogalmazó gyakornoki állásra 14 nap alatt, — a sepe-szentgyörgyi kir. járásbírósnál segédtelek-könyvezetési állásra augusztus 2-ig, — a nagy-károlyi kir. járásbírósnál aljegyzői állásra két hét alatt, — a seimeceházyai m. kir. bányáigazgatóságnál számellenőri állásra 4 hét alatt, — a lipótkéi elmeegógyintézetnél II. orvosi állásra 6 hét alatt, — a verseci kir. járásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt, — a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságnál gyakornoki állásra szeptember 20-ig, — az állami iparkutatási intézeteknél 8 szolgai állásra szeptember 20-ig, — a lugosi kir. törvényszéknel irnoki állásra 4 hét alatt, — a vingai kir. járásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt, — a kovácsnai kir. járásbírósnál segédtelekkönyvezetési állásra 2 hét alatt, — a lévai kir. járásbírósnál telekkönyvezetési állásra 2 hét alatt, — a lipótvári orsz. fegyintézetnél főjegyzői állásra szeptember 20-ig, — az aszódi javítóintézetnél családőr-gyakornoki állásra szeptember 11-ig, — a kolozsvári tanítóképzőintézetnél zenetanári állásra szeptember 11-ig, — a szabadi állami tanítóképzőintézetnél tanítónői állásra szeptember 10-ig, — a kolozsvári állami tanítóképzőintézetnél tanítónői állásra szeptember 10-ig, — a kádvársárhelyi adóhivatalnál adótárnoki állásra 14 nap alatt a kérvények benyújtandók.

Napirend.

Naplár: Csütörtök, augusztus 25. Római-katolikus: Lajos. — Protestáns: Lajos. — Görög-orsz.: (augusztus 12.) Anic és Fot. — Zsidó: Elul 14. — Nap két: 4 óra 53 percek. — Nyugszik: 6 óra 38 percek. — Hold két: 6 óra 17 percek estn. — Nyugszik: 4 óra 8 percek reggel. A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Múzeum. Allattár nyitva van délelőtt 9 óráig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítása megtekinthető d. e. 9 óráig délután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 2.) nyitva 9 óráig délután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. — Növénytar (Széchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kintők számára díjlatlanul 9 óráig délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig. Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig. Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Nyilvános könyvtárak zárva. Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 óráig este 6-ig. Állattár a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Az egypárti ügyosztály és múzeum. Megtekinthetőek egész nap ill. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrűt. Helyiértékek vasat a Pálffy-teröl. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városiipari iparosarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-kört 23. szám).

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Augusztus 24. —

Table with columns: Állomások, Ma reggel 7h, Előző 24 óra, Hőmérséklet. Lists various weather stations and their data for August 24th.

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny. = nyugat, D = dél, É = észak, A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Bazánkban tegnap országszerte hűvös, szeles és esős idő uralkodott. A szelek helyenkint viharos jellegű ártóttek és Délen meg Keleten zivatarok is fordultak elő. Az esőmennyiség északi-keleti és délnyugati jelentékeny (20% fölött) volt.

A magyarországi depresszió délnyugati Oroszország fölé vonult, Nyugaton pedig a maximum változatlan maradt.

Europában az idő túlnyomóan felhős, a szelek élénkeek és a hőmérséklet Nyugaton alacsony, Keleten pedig magas. Esők különösen Ausztriában és Oroszországban voltak.

Külföld: Leánytelen hóváltás, helyenkint élénk szelek és főleg Keleten még eső várható.

Vizállás.

Table with columns: Aug. Aug. 24., Aug. Aug. 25., m. méter. Lists water levels for various locations like Tisza, Duna, Tisza, etc.

Minden sorsjegynek nyernie kell.

Table with lottery details: Huzás, Magy. vör. sorsjegy, Bazilika-sorsjegy. Includes prize amounts and drawing dates.

Fleissig Sándor Bpest., VII. Erzsébet-körút 2.

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).

Értesítés.

A közös hadügyminiszterium 1904. évi augusztus hó 1-én kelt 13. úgyszótály 1661. számú leirata szerint szándékozik különféle hadsereg-ruházati és felszerelési tárgyakat az általános pályázat utján biztosítani.

Magyar királyi államvasutak No. 2000. szám.

HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy a koreskedelményi m. kir. miniszter úr 6 pályaművel...

Helyiségváltoztatás !!

Miután jelenlegi helyiségem a vevők nagy látogatása folytán szűkebbé bizonyult, emellett a cipőárak...

Table listing various goods and prices: Felső-cipő, Borsbőr, virg. kemeza betetés, Rigans berjú, Szalennak, Szalennak, Sárka, Pincó-cipő, Borsbőr, Női-cipők, Box, Székke, Lakk, Sárka, Lakk, Sárka, Kérje nagy fényképes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

Agulár Dávid BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 6/a.

Glück József asztalos, kárpitos, vas- és rézbutor-műhelyében. Wesselé nyí-utca a 41.

Déli vasut.

A háló- és közvetlen kocsik forgalma a Budapest d. v. pályaudvarról, az 1904. évi nyári menetrendben. Junius hó 15-től kezdve.

I. II. oszt. hálókocsai Budapest d. v. - Velenice (Venezia) között. Pragerhof-Nabresina-Coromonast. Budapest d. v. indul este 8 óra 00 perc, Velenice érkezik d. u. 2 óra 10 perc.

INGYEN

és bérmentve, mint borítékban küldjük kértünk legújabb megjelent rendkívül érdekes tartalom, 500 ezer ábrával és 50 magyarországi ellátási árjegyzékkel.

Magyar orvosi műszertár Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. (a Kórus-kórház szomszéban).

Közlemény.

(Kombinált hajózási és vasúti forgalom.) Kapcsolatban a „Vasúti és közlekedési közlöny” folyó évi július hó 20-iki 87. és augusztus hó 5-iki 94. számaiban foglalt vonatkozó közleményekkel a Magyar Folyam- és Tengerhajózási-Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a fenti forgalomnak 1. évi augusztus 1-jével hatályon kívül helyezett 1898. április 1-től érvényes IV. sz. kivételés díjszabása (svájci forgalom) a hozzátartozó pótlékkal együtt további intézkedésig újból érvénybe lép.

GUMMI övszerek

legmegbízhatóbb francia gyártmányok. GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt 1 frt 50 és 2 frt. GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. nagyobb 1 frt 20, 2 frt 2 frt 50, 3 frt és 5 frt (Noverip). Kiváló illem legvékonyabb és legbiztosabb 12 drb 5 frt.

FÉRFI ÉS NŐI nemi betegségek, férigyengeség (impotencia) alapos gyógykezelése legjobban a KAJDACSY v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos. Rendel: 9-4-ig, este 7-3-ig. Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)

Párisi különlegességek.

Párisban időseim alkalmával beszerestem a legújabb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam vásárolt cipő 1 évi írásbeli jótállást vállalok, hogy a felsőbb ropedése ki van zárva, ha GUMMI-kendővel bakon, 16 előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Table listing various goods and prices: Férfi elegáns virg. fűzőcipő 8.50, Érés virg. sárka dupla talp, Box bakacsos varrott talp, Férfiak elegáns szalennak, Fűzős, vadói sör bór-aszárral, Elegáns sárka, női, cugos, vagy fűzős, Férfiak elegáns angol box fűzős, női.

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz. a Kórus-kórház templomával szemben.

Konkolyozók (trieurók)

Graepel Hugó géppárosnál BUDAPEST, VI., Klotild-váci-ut 46. Mintegy 10 kgr. gabonávala beküldése esetén különleges trieur készítettek.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hágyászati és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emertilált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül mindenemű

titkos betegséget

(hugyszófélyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat). Meglepo az eredmény FÉRFTUI GYENEGESÉGNEL (IMPOTENTIA) még öregegg egyenként is. Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető. Lovelakro díjjalalan válasz; kívánatra gyógyszersek. Rendelés délután 9-3-ig, este 6-8-ig. Budapest, Erzsébet-körút 12. szám. Félemelet: bejárta a léposonél. - Kihűn váraterem.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET vasúton és hajón, az átrakodás és csomagolás magtakartásával, olcsón és elvárható Szabadalmassal Butorkocsival Caro és Jelinek szállító, Budapest, V., Arany Mecsé-34.

Minden szöveges hirdetésnek... 4 fillér...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésre díjmentesen ad... 25. sz.

Szerkesztési telefon-szám: 65-23.

Levélből tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyegyet kell mellékelni.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon: 54-39.)

Blockner J. hirdetői iroda IV. ker., Róka-utca 6. szám.

Deutscher Miksané Andrássy-ut 88.

Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór dohányszőzéi iroda IV. ker., Kálvin-ter 3. szám.

Frank Pál könyvkereskedő iroda IV. ker., Csizmadya-féle palota, Kossuth-lajos-utca, Kigó-ter, (Korona-harc-utca sarkán).

Fischer J. D. hirdetői iroda IV. ker., Gerolgy-utca 1.

Falkenstein Soma könyv- és hangszerkereskedő MISKOLCZ hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozsef Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Grossmann Jágó fűszer- és vegyszerkereskedő MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételére iroda.

Hansenstein és Vegler hirdetői iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohányszőzéi Kerepesi-ut 50 (Takarékp. épül.).

Kernberg Rozália dohányszőzéi VIII. ker., Múzeum-körút 10.

Leopold Gyula hirdetői irodája VII. ker., Erzsébet-körút 54. I. em.

Messe Rudolf hirdetői iroda IV. ker., Ferencik-ter 3.

Mezel Antal hirdetői iroda IV. ker., Bakt-ut 9. szám.

Nemetsek A. J. újság-árusai IV. ker., Petőfi-ter 3. szám.

Hj. Nagel Ottó könyvkereskedő Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház házában).

Rohonczi Ilona dohányszőzéi VI. ker., Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetői iroda VI. ker., Váci-körút 33. szám.

Sélyom Jakab hirdetői iroda VI. kerület, Király-utca 23.

Sopronyi V. dohányszőzés VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohányszőzéi IV. ker., Kosztolányi-utca 14. szám.

Szabó Eilz dohányszőzéi Nagymező-utca 12.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker., Marokli-utca 4. szám.

Schönwald Ferencné dohányszőzéi IX. ker., Ferenc-körút 32. szám.

Schödl Gyula dohányszőzéi és postagyűjtőhely V. ker., Lipó-körút 3.

Schneider-féle Községi Egyetem-ter 5.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker., Savaria-ter 8. szám.

Egy vidéki 23 éves lelkész... 30001

Házasság. Nőstény és férjemenek... 30400

Fűszerszakmában utazó... 30457

Okirat-szerző Vállalat. Beszerez minden néven... 4981

Oktatás. Szabás és ruhavarrás. Minden intelligens... 2103

Gyors pénzkölcsön! Hámly természetű kölcsönt... 2134

Csemegeszőlő Visnathelyi lepdész... 30494

Kerekek Megvetre egy Hofber... 2118

Segítség. Egy szerencsétlen korcsos... 30498

Vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló... 3051

Zálogcédlákat bármilyen vidéki... 3051

Elhátást keresek II. embebe... 3051

Méz. Elsőrendű csemegeszőlő... 3051

Köszönet! Hekkerrel 5 kilós... 3051

Lakás-bérlés. Kándó uti lakás! Damjanich-utca 4. földszint... 3051

Házak, telkek. Eladó urilak Kispesten... 3051

Kispesten az Üllői-utca egy emelete... 3051

Budán több kisebb-nagyobb házak... 3051

Birtok. Eladó szőlőbirtok. Budapesti-ut 1. Zóna... 3051

Pénz. Pénzkölcsön 400 koronáj... 3051

Középmező... 200-400 koronáj... 3051

Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Állást keresők. Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Egy tisztességes fiatal leány... 30001

Szép írású kislány... 4654

Oktatás. Szabás és ruhavarrás... 2103

Gyors pénzkölcsön! Hámly természetű kölcsönt... 2134

Csemegeszőlő Visnathelyi lepdész... 30494

Kerekek Megvetre egy Hofber... 2118

Segítség. Egy szerencsétlen korcsos... 30498

Vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló... 3051

Zálogcédlákat bármilyen vidéki... 3051

Elhátást keresek II. embebe... 3051

Méz. Elsőrendű csemegeszőlő... 3051

Köszönet! Hekkerrel 5 kilós... 3051

Lakás-bérlés. Kándó uti lakás! Damjanich-utca 4. földszint... 3051

Házak, telkek. Eladó urilak Kispesten... 3051

Kispesten az Üllői-utca egy emelete... 3051

Budán több kisebb-nagyobb házak... 3051

Birtok. Eladó szőlőbirtok. Budapesti-ut 1. Zóna... 3051

Pénz. Pénzkölcsön 400 koronáj... 3051

Középmező... 200-400 koronáj... 3051

Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Állást keresők. Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Egy tisztességes fiatal leány... 30001

Szép írású kislány... 4654

Oktatás. Szabás és ruhavarrás... 2103

Gyors pénzkölcsön! Hámly természetű kölcsönt... 2134

Csemegeszőlő Visnathelyi lepdész... 30494

Kerekek Megvetre egy Hofber... 2118

Segítség. Egy szerencsétlen korcsos... 30498

Vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló... 3051

Zálogcédlákat bármilyen vidéki... 3051

Elhátást keresek II. embebe... 3051

Méz. Elsőrendű csemegeszőlő... 3051

Köszönet! Hekkerrel 5 kilós... 3051

Lakás-bérlés. Kándó uti lakás! Damjanich-utca 4. földszint... 3051

Házak, telkek. Eladó urilak Kispesten... 3051

Kispesten az Üllői-utca egy emelete... 3051

Budán több kisebb-nagyobb házak... 3051

Birtok. Eladó szőlőbirtok. Budapesti-ut 1. Zóna... 3051

Pénz. Pénzkölcsön 400 koronáj... 3051

Középmező... 200-400 koronáj... 3051

Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Állást keresők. Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Egy tisztességes fiatal leány... 30001

Szép írású kislány... 4654

Oktatás. Szabás és ruhavarrás... 2103

Gyors pénzkölcsön! Hámly természetű kölcsönt... 2134

Csemegeszőlő Visnathelyi lepdész... 30494

Kerekek Megvetre egy Hofber... 2118

Segítség. Egy szerencsétlen korcsos... 30498

Vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló... 3051

Zálogcédlákat bármilyen vidéki... 3051

Elhátást keresek II. embebe... 3051

Méz. Elsőrendű csemegeszőlő... 3051

Köszönet! Hekkerrel 5 kilós... 3051

Lakás-bérlés. Kándó uti lakás! Damjanich-utca 4. földszint... 3051

Házak, telkek. Eladó urilak Kispesten... 3051

Kispesten az Üllői-utca egy emelete... 3051

Budán több kisebb-nagyobb házak... 3051

Birtok. Eladó szőlőbirtok. Budapesti-ut 1. Zóna... 3051

Pénz. Pénzkölcsön 400 koronáj... 3051

Középmező... 200-400 koronáj... 3051

Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Állást keresők. Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Egy tisztességes fiatal leány... 30001

Szép írású kislány... 4654

Oktatás. Szabás és ruhavarrás... 2103

Gyors pénzkölcsön! Hámly természetű kölcsönt... 2134

Csemegeszőlő Visnathelyi lepdész... 30494

Kerekek Megvetre egy Hofber... 2118

Segítség. Egy szerencsétlen korcsos... 30498

Vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló... 3051

Zálogcédlákat bármilyen vidéki... 3051

Elhátást keresek II. embebe... 3051

Méz. Elsőrendű csemegeszőlő... 3051

Köszönet! Hekkerrel 5 kilós... 3051

Lakás-bérlés. Kándó uti lakás! Damjanich-utca 4. földszint... 3051

Házak, telkek. Eladó urilak Kispesten... 3051

Kispesten az Üllői-utca egy emelete... 3051

Budán több kisebb-nagyobb házak... 3051

Birtok. Eladó szőlőbirtok. Budapesti-ut 1. Zóna... 3051

Pénz. Pénzkölcsön 400 koronáj... 3051

Középmező... 200-400 koronáj... 3051

Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Állást keresők. Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Egy tisztességes fiatal leány... 30001

Szép írású kislány... 4654

Oktatás. Szabás és ruhavarrás... 2103

Gyors pénzkölcsön! Hámly természetű kölcsönt... 2134

Csemegeszőlő Visnathelyi lepdész... 30494

Kerekek Megvetre egy Hofber... 2118

Segítség. Egy szerencsétlen korcsos... 30498

Vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló... 3051

Zálogcédlákat bármilyen vidéki... 3051

Elhátást keresek II. embebe... 3051

Méz. Elsőrendű csemegeszőlő... 3051

Köszönet! Hekkerrel 5 kilós... 3051

Lakás-bérlés. Kándó uti lakás! Damjanich-utca 4. földszint... 3051

Házak, telkek. Eladó urilak Kispesten... 3051

Kispesten az Üllői-utca egy emelete... 3051

Budán több kisebb-nagyobb házak... 3051

Birtok. Eladó szőlőbirtok. Budapesti-ut 1. Zóna... 3051

Pénz. Pénzkölcsön 400 koronáj... 3051

Középmező... 200-400 koronáj... 3051

Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Állást keresők. Fodrász. Rendkívül ügyes... 3051

Soványaság. Az egyedül eredménytől... 3051

BUTOR. mindennemű, melyen leszállított árban... 3051

BUTOR. sürgősen eladó. Steinberger Manó... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051

BUTOR. Kerekpárkálókészlet... 3051